Die Matie

TWEEWEEKLIKSE STELLENBOSSE STUDENTEKOERANT

Jaargang XXXVIII Nr. 5 — UITGEGEE ONDER BESKERMING VAN DIE SR — DONDERDAG, 13 MEI 1982

SARITA HAUPTFLEISCH, Hendrik Verwoerd en Tessa Middleton, SR-lede van Stellenbosch, is dit eens dat hulle werk nie net polities ingestel hoef te wees nie . . .

Militarisasie-sprekers bots

DIE mees dramatiese teken van groeiende militarisering in Suid-Afrika is die nuwe Verdedigingswetsontwerp wat onlangs deur genl. Magnus Malan, Minister van Verdediging, ingedien is.

Dit was die standpunt van eerw. Douglas Bax van die Congregational Church in Rondebosch by 'n vergadering wat onlangs op Stellenbosch gehou is, ingeneem het. Mnr. Anton van Niekerk, 'n dosent in Filosofie aan die Universiteit van Stellenbosch, was die ander spreker. Omtrent 45 studente het die vergadering, wat deur POLSTU-Stellenbosch gereël is, bygewoon.

ANALISE

Die onderwerp onder bespreking was "Die morele implikasies van die toenemende militarisasie in Suid-Afrika". Mnr. Van Niekerk het begin deur hierdie formulering te analiseer. Hy het gemeen dat Suid-Afrika slegs gemilitariseer is in soverre meer en meer mense by die Suid-Afrikaanse Weermag betrek word. Hy glo nie dat Suid-Afrika 'n "militêr-beheerste samelewing" is, of aan die word is nie. Sy toespraak was vanuit hierdie

MNR. ANTON VAN NIEKERK

beperkte interpretasie van die onderwerp op die gehoor gerig. Hy het van die SAW gepraat as 'n "volksweermag" wat die land teen kommunistiese bedreiging verdedig.

Die weerman in die SAW is hiervolgens 'n persoon wat vir "vryheid, regverdigheid en vrede" veg deur 'n "veiligheidsambreel" oor die land te span.

Eerw. Bax het skerp hierteen gereageer. Hy het dit duidelik gestel dat mnr. Van Niekerk syns insiens onkundig is oor "wat in hierdie land aangaan". Die regering is nie, soos beweer is, "op die pad na strukturele hervorming" nie. Daar word afgestuur op 'n burgeroorlog in Suid-Afrika.

EERW. DOUGLAS BAX

Bind Stellenbosch aan raamwerk

SP aanvaar politieke mosie

Deur IAN THERON

'n POLITIEKE verklaring wat "die kernveranderlikes van ons politieke situasie raakvat" is as 'n mosie met 'n meerderheid van stemme op 'n sitting van die Studenteparlement (SP) van die Universiteit van Stellenbosch aanvaar.

Nick Barnardt, SR-lid vir politieke studies en voorsteller van die mosie, het die tweeuur-lange bespreking ingelei. In die proses is daar ook 'n mosie van afstand, wat deur Heemstede se kiesafdeling geïnisieer is, afgeweer.

Nick het gesê dat daar met dié mosie leiding aan alle Afrikaanse studente gegee kan word, maar dat Stellenbosch eerder daarmee sy plig gestand doen deur die idee waarvoor die Universiteit staan, te verwesenlik.

DEBAT

'n Lewendige en geloofwaardige debat oor politieke denke word vir Stellenbosch in die vooruitsig gestel. Daarvoor is die verklaring 'n volledige raamwerk waarin politieke uitsprake gemaak kan word. Die relevansie daarvan word teen die agtergrond van die politieke debat binne die Presidentsraad bewys.

Nick het dit beklemtoon dat geen politieke maatreël of model tot 'n permanente beginsel verhef kan word nie. Daar moet voortdurend aangepas word by veranderende omstandighede, eise en geleenthede.

Politiek kan egter 'n instrument wees om die problematiese situasie binne Suid-Afrika te hanteer. Dit rig 'n uitdaging aan alle Afrikaners om geleenthede te skep waarin die eise van 'n ordelike, produktiewe en regverdige samelewing vergestalt word.

Die toenemende invloed van bruin- en swartmense op al die vlakke van die samelewing is 'n onaantasbare werklikheid. Effektiewe en volledige politieke inspraak is vir alle Suid-Afrikaners 'n vereiste en die deelname van alle bevolkingsgroepe op bestuursvlak kan nie veel langer uitgestel word nie.

Daar is 'n beroep gedoen op die Afrikaner om aan te pas by veranderde omstandighede sodat besluite in die toekoms sáám geneem kan word. Die behoud van effektiewe politieke seggenskap vir blankes, tesame met effektiewe medeseggenskap vir ander groepe, word as 'n voorvereiste vir die bereiking van die doelstellings soos in die mosie omskryf, gestel.

Deon Rossouw, SR-lid belas met verenigings en sekondant van die mosie, het gesê dat die verklaring die weg baan waarin "alle toekomstige politieke uitsprake gefundeer kan word."

Hy is van mening dat die SP daardeur die inisiatief neem om te voorkom dat daar agterna "blafgeluide" vanuit hulle geledere gehoor sal word.

REGVERDIG

Die regverdigheidseis in belang van elke bevolkingsgroep is weer beklemtoon. Omdat regverdigheid die grootste beswaar teen die bestaande samelewing is, word dit die morele eis vir die toekoms.

Een van die besware teen die mosie was dat daar nie namens die Studente-unie gepraat word nie. Volgens bewering is min studente van die verklaring bewus en stem baie ook nie saam met die inhoud daarvan nie. Daar is gevoel dat die SP 'n meer konstruktiewe bydrae tot die landspolitiek kan maak deur praktiese en daadwerklike verandering, soos die oopstelling van die Universiteit, te bevorder.

Dit was veral Elmarie de Bruyn, SP-lid vir Heemstede, wat probeer het om 'n mosie van afstand deur te voer. Sy het daarop gewys dat die verklaring die Studente-unie bind om dáárvolgens besluite te neem, dat onduidelikhede in die mosie voorkom en dat die Unie nie oor die bestaansreg daarvan genader is nie.

INA REYNEKE agter die mikrofoon. Radio Matie-sokkies wen deesdae vinnig veld en direkte uitsendings word vanuit die ateljee gedoen.

SPOOKHUIS:

Action gets prices down

THE Spookhuis has won its case against the large rental price hikes introduced by its new owner, Mike van der Nest.

Acting on the demands of the Rent Board, Van der Nest dropped the average rental for single rooms from R70 to R60, and for double rooms from R47 to R38 per person, payable monthly.

The Board recommended, but did not demand, that the new prices be enforced retroactively. Instead of refunding the difference between what the occupants had already paid for the first semester and what the Board suggested they pay, Van der Nest decided to use part of this extra money to pay the occupants' electricity accounts. These used to be paid monthly by the occupants themselves.

The Board further stipulated that the owner and not the occupants must pay both the water accounts and the general municipal rates. Any future rental increase must first be submitted to the Board for approval.

Barry Stein, who with André Oberholzer initially approached the Board, said that students do not go to the Board because they are scared of losing their rooms. Both students almost lost their rooms in the Spookhuis when they refused to accept the large price hikes.

Encouraged by the success of their case, Barry Stein advised students not to be afraid of taking action against their landowners.

Van der Nest denied allegations that he was exploiting his lodgers. He said that recent rises in interest rates had compelled him to charge higher rents. When the Board determines rental prices, it takes the original purchasing price of the house into account, and does not consider the growing interest rates payable on loans made by the purchaser when buying the house.

Far from making on the deal, Van der Nest's property venture (he is still a student at the University) is running at a loss.

He noted that in cases where owners had purchased their property when interest rates were still relatively low, or in cases where owners had already paid off their loan, there could be no justification for charging high rentals.

According to him, all houses built before 1966 are 'controlled premises' falling under the Rent Board's jurisdiction. However, the Board only exercises its authority when approached by occupants who are exploited, and not of its own accord.

NEXT ATTRACTION

KNOCKDOWN

WATCH THIS SPACE

OP swart kampusse is protesvergaderings aan die orde van die dag.

Studente-opstande op Swart kampusse brei uit — verslag

PROF. E. A. VAN TROTSENBURG, professor in Vergelykende Opvoedkunde in Oostenryk wat 'n studie van die Universiteit van die Noorde gemaak het, het gesê dat al hoe meer swart studente in opstand kom teen blanke oorheersing.

Ongeveer 1 500 swart studente op die Fort Hare-kampus is deur die Ciskeise polisie gearresteer nadat 'n samekoms gehou is in protes teen die arrestasie van 22 studente. Hierdie studente word aangehou nadat die stoet motors van die Ciskeise kabinetministers aangeval is. Vyfhonderd studente het die motor van die president van die Ciskei, hoofman Lennox Sebe, met klippe bestook. Traangas is ook gebruik. Twee studente is beseer toe die polisie op hulle gevuur het.

Die studente het hulle boetes betaal en na die kampus teruggekeer. Hulle het egter geweier om hulle klasse by te woon, tensy hul mede-studente vrygelaat word. Generaal-majoor Charles Sebe was van mening dat hierdie aanval spruit uit kommunistiese oproerigheid. Volgens prof. J. A. Lambrecht, Rektor van Universiteit van Fort Hare, sal kennisgewings die rondte doen dat studente hul klasse moet bywoon.

Soortgelyke gebeurtenisse vind plaas by die Universiteit van die Noorde, hoewel minder gewelddadig. Prof. Van Trotsenburg is deur die universiteit benoem om 'n intense studie van die universiteit te maak.

Hy beweer egter dat die universiteitsowerhede nie sy bevindinge wil openbaar nie. In sy ondersoek is getoon dat die universiteitsowerhede blanke dominansie in die akademiese en administratiewe stelsels wil voortsit.

Prof. P. C. Mokgokong, Rektor van die universiteit, sê die verslag is in die besit van die "Sunday Times". Die bevindinge sal binnekort gepubliseer word.

Prof. Van Trotsenburg beweer dat professor Steenekamp nie in staat is om met swartes te kommunikeer of hulle te verstaan nie. Hy sê dat daar 'n atmosfeer van geheimsinnigheid op die kampus heers.

Die swart en blanke personeel is gefrustreerd as gevolg van die situasie. Volgens hom is dit ondenkbaar en onmenslik dat die universiteit nie na sy studente luister nie en beskou dit as uiters "ondemokraties."

In prof. Van Trotsenburg se verslag is sekere bevindinge wel geopenbaar. Hy beweer dat 'n ernstige wanbalans in die swart-blanke verhouding op akademiese gebied heers. Verder bestaan daar 'n ernstige kommunikasiegaping tussen blanke en swart personeel en hy betwyfel die universiteitsbestuur se "wysheid" om versoening te bewerkstellig en die verdeeldheid te beëindig.

Ten spyte van prof. Van Trotsenburg se somber en negatiewe bevindinge, beklemtoon hy sy gevolgtrekking, naamlik dat "die Universiteit van die Noorde 'n baie belangrike en bepalende faktor kan wees vir radikale verandering in die rekonstruksie van die Suid-Afrikaanse samelewing."

UP-VSR GEKRITISEER:

Tukkies kap leiers oor politieke onbetrokkenheid

PRETORIA — Druk ten gunste van die politieke betrokkenheid van UP se VSR word uit verskeie oorde deur die Tukkiekampus uitgeoefen. *Die Perdeby*, UP se studentekoerant, het ook gereageer op die kritiek in 'n hoofartikel van *Die Matie* teen Tukkies se "kinderlike naïewiteit" op die gebied van politiek.

Die hoofredakteur van *Die Perdeby*, mnr. Murray Hofmeyr, pleit in sy hoofartikel vir 'n "nuwe leierskap". Hy kritiseer die Tukkies en hul leiers omdat daar by hulle "'n lekkergeloof (bestaan) wat berus op 'n tragiese onbewustheid van wat besig is om, dikwels buite die oog van die dagpers en die SAUK, in ons land te gebeur" en voeg by dat dit "geen bangmaakstories (is) dat Rome wel deeglik aan die brand is nie."

Die nuwe leiers sal moet kan leiding gee oor die manier waarop politieke vraagstukke bekyk moet word. Emosies sal verruil moet word vir 'n analise van die harde feite.

Mnr. Hofmeyr het gesê dat die huidige VSR geen mandaat van sy kiesers gekry het om standpunt in te neem oor politieke sake van algemene landsbelang, soos die Wet op Gemengde Huwelike, nie. Met die volgende SR-verkiesing moet dit die UP-studentemassa se plig wees om kandidate te dwing tot 'n bereidheid om leiers op 'n nuwe manier te wees.

Volgens mnr. Hofmeyr is die studente-unie oor die algemeen onbetrokke by die VSR, alhoewel daar op die oomblik groot verdeeldheid tussen PW- en AP-ondersteuners is. *Die Perdeby* is besig met 'n meningspeiling om die politieke denke en betrokkenheid van die Tukkies te bepaal.

VOORSITTER

UP se SR-voorsitter, mnr. Hans Oosthuizen, wat vroeër geweier het om met die Durbanse SR oor landsvraagstukke te praat, het aan die dagpers gesê dat hy 'n SR as 'n uitsluitlik administratiewe liggaam sien. Mnr. Hofmeyr sien dit as 'n goeie teken dat mnr. Oosthuizen aangekondig het dat daar moontlik politieke gepraat gaan word by die komende ontmoeting met RAU.

Mnr. Johan Badenhorst, adjunk-voorsitter van Tukkies se VSR, pleit in 'n artikel in *Die Perdeby* vir deelname aan studentepolitiek. Volgens hom het die NP-skeuring politieke verskille tussen studente, asook VSR-lede, gebring. Dit dui noodgedwonge op groter politieke betrokkenheid.

Mnr. Badenhorst het tydens 'n ontmoeting met Kovsies se SR voorgestel dat die invloed van die nuwe politieke omstandighede in die land op SR-verkiesings bespreek moet word. Dit is van die hand gewys.

Daar is 'n gerug op Tukkies dat Stellenbosch se SR-voorsitter tydens die onlangse SSD-kongres op die RAU-eiland aan die Tukkies gesê het dat *Die Perdeby* in 'n strik getrap het deur te reageer op *Die Matie* se kritiek. Hy het glo bygevoeg dat dit nie die heersende denke op Stellenbosch verteenwoordig nie.

Stephan Spies het die gerug egter ten sterkste ontken. Volgens hom het hy in 'n informele gesprek aan die Tukkies gesê dat hulle nie in 'n strik moet trap deur 'n koerant se redaksioneel sonder meer met die standpunt van die SR te vereenselwig nie. Stellenbosch se SR het slegs en mosie aangeneem waarin hulle UP vra vir meer geleentheid tot formele bespreking.

Die Perdeby was bowendien nooit ter sprake nie. Mnr. Spies sê dat hy die beginsels van *Die Matie* se kritiek openlik ondersteun het, alhoewel hy met die aanbieding daarvan kon verskil. Volgens hom kan hy hom nie versoen met die idee dat die SR van 'n Afrikaanse universiteit sy rol slegs as organisatories sien nie.

Die studenteleier het 'n plig om op alle gebiede van die samelewing leiding te gee. Dit sluit ook leiding op politieke gebied in.

Dat dit die mening van Stellenbosch se studente-unie is, lei Stephan af uit die feit dat die Maties se SR-stelsel aanvaar het. Hy sien dit saam met die studente se optrede in die verlede as 'n teken dat die gewone student ook wil hê dat sy leiers vir hom moet leiding gee op politieke gebied.

TUKKIES verkies hul kamers bo hierdie kuierplek.

Rhodes ontstoke oor smeerpamflet

GRAHAMSTAD — Die verspreiding van 'n anonieme, rassistiese pamflet op die Universiteit van Grahamstad se kampus het heftige ontevredenheid onder die swart studente uitgelok.

Die pamflet beskuldig swart studente van misstappe, soos dronkenskap, die aanval van wit damestudente, pogings tot verkragting "brutale, lafhartige mesaanvalle", die agteruitgang van higiëniese toestande in koshuise en 'n hoë geslagsiektesyfer op die kampus. Daar word voorgegee dat 'n dieptestudie gemaak is wat die siening van die meerderheid van die gematigde en PFP-ondersteuners in die pamflet, uitdruk. Rhodes se PFP-Jeugtak bestempel dit as rassisties en ontken dat hulle enige verbintenis daarmee het.

Op 'n vergadering is geëis dat stappe gedoen moet word teen sogenaamde rassistiese aktiwiteite, asook teen dié wat daarvoor verantwoordelik is.

Volgens die swart studente is 'n regse groep van wit Zimbabwiese studente vir die pamflette verantwoordelik. Baie swart studente was van mening dat hulle onmin onder die progressiewe studente wou saai.

Die voorsitter van die Studenteraad, mnr. Mike Kenyon, het dit "'n klassieke rassistiese smeersel" genoem. Die Studenteraad keur alle vorme van rassisme af en sal hulle bes doen om die skuldiges 'n les te leer, maar erken dat dit moeilik sal wees om hulle te identifiseer. Die dekaan, mnr. Dick Best, het gesê dat die pamflet se oorsprong ondersoek sal word en dat dit dalk in 'n tugmaatreël kan eindig.

Dit blyk dat toenadering tussen die Indiër en swart studente begin het.

UP-dames se inkomtye en kuierreëls hersien

PRETORIA — "Dit was al lankal nodig!", was die kommentaar van 'n Tukkie na aanleiding van die moontlikheid dat koshuiskamers oopgestel gaan word vir lede van die teenoorgestelde geslag. Die oopstelling sal dan geld op Sondae tussen twee en vyf.

Die versoek is deur mnr. Hans Oosthuizen, studenteraadsvoorsitter, op 'n skakelvergadering van die SR en topbestuur van die universiteit ingedien. Volgens hom is dit nie summier geweier nie en sal die topbestuur terugvoering gee wanneer uitsluitsel bereik is.

Die meeste studente sal sô 'n toegewing verwelkom, aangesien daar 'n behoefte aan kuierplek is. Veral op Sondagmiddae is baie van die studente se gewone geselsplekke gesluit. 'n Sleephokkie is ook "koud, baie onpersoonlik en glad nie privaat nie. Deur in vriende of vriendinne se kamers te kuier, kan 'n mens hulle beter leer ken — jy sien hoe en waar hulle werk en leef. Die hele atmosfeer is meer natuurlik."

Volgens die primaria van 'n dameskoshuis het dit uit 'n opname wat in die koshuis gemaak is, geblyk dat slegs 6,7 persent van die dames teen die idee gekant is. Sy meen dat 'n mens op universiteit al volwasse genoeg is om self besluite oor sake van dié aard te kan neem. Indien die versoek aanvaar word, voorsien sy egter probleme met die kontrolering van die in- en uitgaan van die manlike studente.

Mnr. Oosthuizen glo nie dat dit net "die dun ent van die wig" sal wees vir verdere oopstelling nie. Die studente is baie nugterdenkend en sal nie meer vra of wil vra as net Sondagmiddae nie.

Met die vorige SR-verkiesing van die Tukkies het sommige van die kandidate beloof dat hulle vir gedeeltelike oopstelling van koshuiskamers sal werk. Dié gebeure is 'n uitvloeisel daarvan.

'n Groot deurbraak op die kampus is dat die Tukkiedames nou saans heelwat later mag inkom. Maandag-, Dinsdag- en Woensdagaande word die deure eers om twaalfuur gesluit; Donderdagaande moet hulle agtuur in wees en Vrydag- en Saterdagaande eenuur.

Die studente het dié verandering verwelkom en die dames geniet hulle "nuutgevonde vryheid" terdeë.

EIKESTAD SILENCERS

FREE FITTING OF SILENCERS & SHOCK ABSORBERS

VRY PAS VAN KNALDEMPERS & SKOKBREKERS

SPECIALISTS IN SILENCERS SHOCK ABSORBERS & TOWBARS

SPESIALISTE IN KNALDEMPERS SKOKBREKERS & TREKSTANG

Doen ook Auto-elektriese werk

Tel. 7-2151 Birdstraat 234 STELLENBOSCH

DE JAGERS

Uitrusters Outfitters

Dis Hier!!

Kom besigtig ons wintervoorraad teen baie billike pryse

Ons wagwoord:

Vriendelikheid en Flinke diens

H/v. Bird & Dorpstraat Stellenbosch Tel. 5168

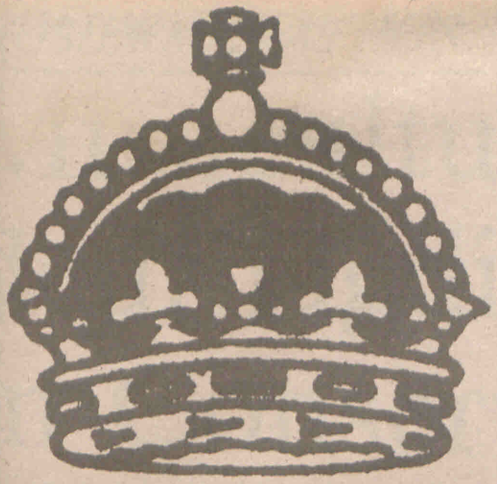

Embassies clash:
FALKLANDS, MALVINAS?

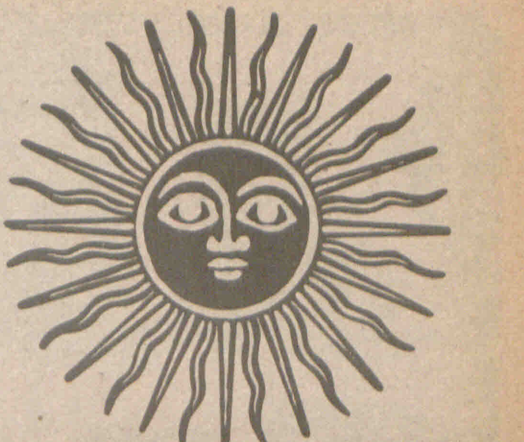

WHILE the roar of gunfire in the Battle for the Falkland Islands continues to reverberate around the world, the issue was brought nearer home when representatives of the British and Argentinian Governments were engaged in verbal conflict at a recent debate organised by SAAK.

MR JOHN HEDLEY . . . Argentina has broken international law.

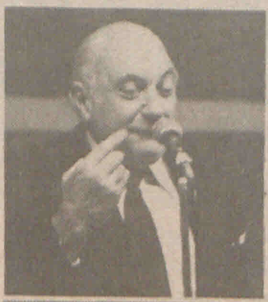

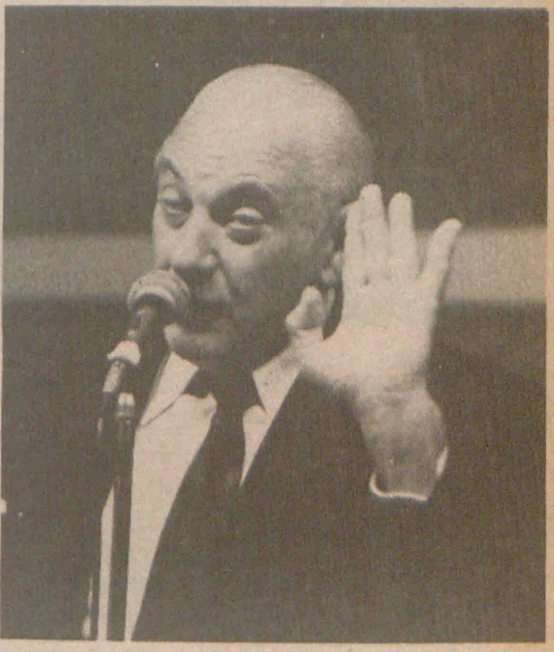

MR OLIVA DAY . . . Argentina has improved Malvinas facilities.

Staged in the wake of Britains recapture of South Georgia Island, the debate attracted widespread interrest. The speakers were Mr John Hedley, British First Secretary (Press information) and the Argentinian Chargé d' Affaires, Mr Oliva Day.

HISTORY

Speaking first, Mr Hedley anticipated the direction of the Argentinian argument and said it was pointless recalling history to justify the Argentinian seizure of the islands. Mr Hedley said that Britain had always been prepared to allow a neutral third party to arbitrate in the 150-year old dispute over the sovereignty of the islands.

Argentina had rejected this. Argentina had broken international law by its seizure of the desolate South Atlantic island group. The 1 800 islanders were in favour of remaining British and Britain would fight to see their wishes respected.

DISPUTES

Mr Hedley argued that if Britain allowed Argentina to gain by its act of aggression, it would prompt the military resolution of the many localised territorial disputes in the world.

This would have catastrophic consequences for world peace.

In an at times emotionally charged address, which had those sitting near the speakers cowering, Mr Day said Britain could not merely dismiss its colonial past. By contrast, he said, Argentina had a clean record in international affairs.

Mr Day elaborated at length on the historical basis of Argentina's claim to the islands. He stressed the role Argentina had played in improving facilities on the Malvinas (Falkland) Islands. Britain had neglected the welfare of the islanders he said.

PROPAGANDA

Mr Day lashed out at the South African Press, saying that it was an extension of the British propaganda system. He said he had agreed to talk at Stellenbosch because he "respected the Stellenbosch students".

The debate grew progressivly heated with the scope of the accusations leveled by the two speakers broadening to encompass unrelated issues like Argentinian human rights contraventions and British actions in the Anglo-Boer war.

COMPROMISE

There appeared little room for compromise, with Mr Hedley stating that Britain would never appease the aggressive designs of a dictator and Mr Day declaring that Argentina would never relinquish its hold on the islands. Judging by the applause each speaker received, there was sympathy amongst the audience for both sides.

The large number of researched questions put to the two speakers during questioning time, demonstrated the extent of student interest in the Falklands crisis.

F. TAYLOR

Koshuise kan nou kitsbestellings by Neelsie plaas

KOSHUISE kan saans gesamentlike bestellings vir kitskos by Neelsie plaas, het mnr. J. W. F. Treurnicht, bestuurder van die Langenhoven-studentesentrum, verlede week gesê.

Dit kan veral vir dames in koshuise tot voordeel wees. Hulle kan nou maklik later saans iets te ete bestel, wat uittogte na kafees in die dorp sal uitskakel. Dit sal die toenemende gevaar vir dames om saans alleen op straat te wees, verminder.

Koshuise is reeds oor hierdie geleentheid ingelig, maar geen reaksie is ontvang nie.

Duitse professor oorlede

PROF. G. T. J. TRÜMPELMANN, bekende akademikus van Stellenbosch, is die naweek in die Karl Bremer-Hospitaal oorlede nadat hy die laaste paar maande hartprobleme gehad het.

HOOGLERAAR

Prof. Trümpelmann (78) was van 1954 tot met sy aftrede in 1968 hoogleraar in Duits aan die Universiteit van Stellenbosch en het hierna drie jaar as hoof van die Duitse departement van die Universiteit van Wes-Kaapland waargeneem.

SUIDWES

Hy het twee doktorale in Duits en in Geskiedenis verwerf en is deur die Akademie vir Wetenskap en Kuns met volle lidmaatskap vereer vir sy studie oor die geskiedenis van Suidwes en die Duitse letterkunde in Suid-Afrika.

Hy was die eerste Suid-Afrikaner wat die Goete-medalje ontvang het.

Die lewe as alternatief – mag Afrikaners verskil?

"WAT bestaan in hierdie land, is gepleeg in ons — in my naam, in ons — mý taal. Hoewel ek dus niemand se afgevaardigde is nie behalwe my eie en die van my vlooie, wil en kan ek my nie distansieer van hierdie gemors nie".

Soos Breytenbach in 1973, wil vandag se Afrikaanssprekende student vasstel in watter mate Afrikaans as protesmedium 'n rol speel in die nasionale politieke taal.

BREYTEN BREYTENBACH

Die Sokratiese Vereniging reël weeklikse gespreksgroepe om sulke kwessies onder gespreklustige studente se aandag te bring. Die doel van die gespreksgroepe is om kwel vrae op 'n informele wyse te bespreek. Volgens die deelnemers is gevind dat hierdie "gedemokratiseerde tutoriaalklasse" die styfheid van die normale klassituasie omseil en individuele bydraes aanspoor.

Vroeër vanjaar is prof. André du Toit van die Departement van Staatsfilosofie se artikel "Facing up to the Future" onder sy leiding bespreek. Die posisie van die Afrikanerintellektueel in 'n veranderende Apartheidstaat het aanleiding tot die onderwerp "Afrikaans as Protestaal" gegee.

Het Afrikaans, as taal van die "onderdrukker", die morele reg om téén onderdrukking te protesteer? Praat Afrikaner-"afwykendes" namens of saam met progressiewe bewegings in Suider-Afrika?

MISNOEË

Watter rol speel Afrikaans as protestaal — gaan dit slegs om die oordra van misnoeë met 'n politieke bestel, of speel die taal ook 'n opvoedkundige en bewusmakende rol?

Hoekom het Engels die politieke taal van die Swart jeug geword? Kan 'n blanke Afrikaner en 'n geradikaliseerde Bruinman dieselfde politieke woordeskat deel?

Hoekom vind Afrikaanssprekende vrouens dit moeilik om hulle seksuele identiteit in Afrikaans uit te druk?

UITSTYG

Is Afrikaans onherroeplik in 'n verstikkende ideologie vasgevang of slaag die taal daarin om bo bestaande magstrukture uit te styg en in selfbevryding te ontplooi?

Antwoorde op hierdie vrae (indien enige) sal in die vereniging se blad, "Die Lewe as Alternatief", verskyn.

Die keuring vir deelname aan hierdie gespreksgroepe is streng, maar in ware Sokratiese gees, billik. — Gnothi seauton . . . (ken jouself).

HAUM
DIE STUDENT SE BOEK-WINKEL
TRUSTBANKGEBOU
ANDRINGASTRAAT
STELLENBOSCH 7680
POSBUS 343
TEL. 440 & 2906

It's SNATCH
Elke aand Maan. Sat. 8-?
Dis Pret en Plesier Dis Lekker!
Van gees NOU By
pebbles Unieke Dameskroeg
"Ladies Nite" Donderdag 27 Mei
AROMA Sands
KUSWEG STRAND
REG BY DIE SEE
TEL. (024) 3-3303
GASVRYHEID ★ VRIENDELIKHEID ★ VERSKEIDENHEID
LIQUOR PRICE SETTERS DRANKPRYS SETTERS
AROMA
LIQUOR PRICE SETTERS DRANKPRYS SETTERS
H/V MERRIMAN & ANDRINGASTRAAT
STELLENBOSCH
Vir persoonlike diens ☎ 7-1018
JOS VAN RENSBURG

Hierdie uitgawe van

Die Matie

is tegnies versorg en gedruk deur

PDM
PPC

PAARLSE DRUKPERS MPY (EDMS) BPK
PAARL PRINTING CO (PTY) LTD

JAN VAN RIEBEECKWEG 7
✉ 248 PAARL 7620
☎ (02211) 2-3016

Skakel ons
om kwotasies vir enige vorm van
drukwerk by (02211) 2-3016.

MUSIEKMARATHON:

Musicultus hou deurnagdiens in Conserve

TOE staan 'n bestuurslid eendag by 'n vergadering op, maak keel skoon om daarmee die verlangde stilte teweeg te bring en sê: "Kom ons hou 'n marathon."

Na die gebruiklike sekondes van stilswye wat op só 'n voorstel volg, het daar gilletjies van plesier uit die geledere van die Bestuur opgegaan en Reklame het dadelik aan die werk gespring.

Prof. R. H. Behrens, direkteur van die Konservatorium en ere-president van Musicultus, het sy entoesiasme vir die saak getoon. Hy het 'n klavier en 'n deel van die gebou vir die eksperiment beskikbaar gestel.

Van Donderdag, 22 April om kwart voor een tot Vrydag, 23 April om twee-uur was daar geen musieklose oomblik in die windportaal bokant die trappe van die fonteinplein nie. Die ligte etensuurkonsert van Elmien Jacobs voor 'n kitsgehoor, is voorafgegaan deur die marathon deur Cassie Carstens.

Enige soort musiek is aangebied om almal tevrede te stel. Elke halfuur was daar nuwe gesigte voor die klavier. Omstreeks middernag is 'n hoogtepunt bereik toe Alma Oosthuizen en Niël le Roux 'n onvergeetlike weergawe van "O Boereplaas" gespeel het en die gehoor daarna spontaan saam met die kunstenaars gesing het. "Swan Lake" is later deur twee belowende jong dansers op die stoep uitgevoer.

LAFENIS

Edward Aitchinson, dosent aan die Konservatorium het gesorg vir 'n lafenis vir die droë kele en lam bene. Teen vieruur het Kampusbeheer vir die eerste keer opgedaag om hulle te vergewis daarvan dat niks onwettigs op die perseel gebeur nie. Ná vyfuur het dit begin rustig word met vroegoggendklanke van Telemann en Mozart. Om twee-uur die Vrydag is die slotakkoorde gespeel, weer eens deur Cassie Carstens.

DOEL

Die doel van dié marathon was 'n reklameset om die kampus bewus te maak van Musicultus as vereniging. Die eksperiment het ook 'n aangename gees van samehorigheid onder musiekstudente tot gevolg gehad.

DIE sjampanjenooi-finaliste is (v.l.n.r.) Voor: Mariana Laubscher, Cara Meltzer, Imke Arndt, Rianne Kassier en Magdelize Poggenpoel. Agter is Wendy McAdams, Hanlie Beukes, Susan Radloff en Anneke Uys.

Huishoudkundiges kook vir die hele kampus

HET jy lus om 'n slag kos te eet wat soos Ma s'n proe? Of om te ontspan oor 'n glasie wyn saam met 'n paar goeie vriende?

Of om aan te sit by tafels gedek met vars linne, blink eetgerei en sout-en-peperstelle, kleinbordjies, servette en blommerangskikkings en bedien te word in restaurantstyl?

Kom dan Vrydagmiddag vir 'n ete na die derde vloer van die Departement van Huishoudkunde.

Elke week berei twee groepe van die finalejaar-huishoud- en dieetkundestudente 'n interessante driegangmaaltyd voor, om praktiese ondervinding op te doen oor die aankoop, produksie en bediening van voedsel op groot skaal.

Alhoewel daar voorsiening gemaak word vir ongeveer vyftig mense word elke gereg op sy eie manier voorberei en so aantreklik as moontlik bedien. Die gebruiklike spyskaart sluit 'n voorgereg, hoofgereg met bykomstighede (gewoonlik 'n smullekker slaai), nagereg en koffie in. Soms word spesiale hamburgeretes, Duitse tradisionele geregte, ens. aangebied. Dit alles kos net R1,50 of R2,50.

Tafelbesprekings kan gedoen word en kaartjies is by "Navrae" op die grondvloer van die Huishoudkundigebou beskikbaar. Voornemende gaste word versoek om hul eie wyn te bring indien hulle dit verkies. Die spyskaart verskyn 'n week voor die tyd op 'n bord voor die Huishoudkundegebou.

Middagete is van halfeen tot halftwee op 'n Vrydagmiddag.

Slegs R2,75
(Kaartjies en besprekings by Navrae)
Bring asb. eie wyn.

Huis Marais hou rekord-vergadering –

VERLEDE kwartaal het Huis Marais die langste huisvergadering tot nog toe gehou. Belangrike mosies, soos 'n "moontlike Ivan Burger-fonds", afskaffing van inkomtye in dameskoshuise en die oopstelling van koshuise is bespreek.

Drieuur die oggend is besef dat 'n rekord huisvergadering in sig is. Teen halfvyf moes daar manne op beddens ingedra word om 'n kworum te behou. Met die lui van die etensklok is die nuwe rekord, van nege uur en drie-en-dertig minute opgestel. Die vorige rekord, wat in 1974 opgestel was, was nege uur en nege minute.

Helshoogte verjaar swierig

OP Vrydag, 14 Mei, hou Helshooste 'n verjaardagdinee ter viering van dié koshuis se negende bestaansjaar.

Volgens Johan Kellerman, voorsitter van die Dans- en Dineekomitee van die koshuis, beloof dit om 'n vreugdevolle en belowende aand te wees. Die tema is: "Romantic evening in Gatsby Style".

KAARTJIES

Na wat verneem word, het die huislede al entoesiasties begin kaartjies koop vir die geleentheid en dit lyk of die mense hulle regmaak vir 'n onvergeetlike aand.

MEV. C. FOURIE, die wenner van die motor-kompetisie, in gesprek met mnr. Johann Stander, 'n bekende fotograaf van Stellenbosch.

Kompetisiemotor na Durbanville

HIER is die gelukkige pryswenners van die Karnaval-motorkompetisie:

Mev. C. Fourie, Durbanville — Opel Kadet.
Mnr. D. van der Poel, Windhoek — R4 000,00 kontant.
Dr. P. Rimington, Langebaan — Pioneer Rondo 3000 Hoëtroustel.

Draagbare S/W TV-stelle:

C. J. du Plessis, Kuilsrivier.
Mnr. M. G. Hosack, Somerset-Wes.
D. R. van der Merwe, Port Elizabeth.
Mnr. C. D. Lubbe, Macassar.
Mev. M. C. Kruger, Vredendal.

Wyn:

P. Sutherland, Parow.
C. M. le Roux, Bonnievale.
Paul Roux, Franschoek.
C. Braxton, Edgemead.
Mev. J. Steenkamp, Goodwood.
Mev. M. A. Smuts, Claremont.
F. A. Haddad, Dewetsdorp.
Mev. A. C. Coetzee, Heidelberg.
Mev. C. E. P. van Niekerk, Parow.
Mej. M. Horne, Malmesbury.
Mej. E. M. Tuck, Brackenfell.
Mev. T. Landsberg, Montagu.
L.C. Palm, Somerset-Wes.
Mev. M. Swart, Stellenbosch.
P. J. van der Merwe, Port Elizabeth.
Mev. J. Layman, Cloetesville.
L. Goodman, Laingsburg.
D. F. Walters, Stellenbosch.
Mev. H. van Wyk, Stellenbosch.
Mev. B. J. Brandt, Stellenbosch.

Al dié pryswenners sal binnekort per pos in kennis gestel word, en hulle sal dan hul pryse ontvang.

MMK-Verrassing

DIE MMK beplan vir Saterdag, 15 Mei, hulle eerste Verrassingslopie, of "Surprise Run". Al wat die lede weet, is dat hulle ongeveer 40 km na hul bestemming sal aflê en dat hulle R6,00 moet saamneem. Dit is die eerste keer dat die MMK vanjaar so iets aanpak.

OCTOPUS-disko te koop

2 Volledige disco-eenhede plus naam ("good will") plus plate en bykomstighede

★ ★

Prys: R2 500
(of naaste kontantaanbod)
Kontak: KOBUS LE ROUX
(021) 931-9997 (na ure)

ONTMOET U VRIENDE VIR DIE BESTE KOPPIE KOFFIE IN DIE DORP, BY

MEET YOUR FRIENDS FOR THE BEST COFFEE IN THE VILLAGE, AT

d'Ouwe Werf
KOFFIETUIN/COFFEE GARDEN

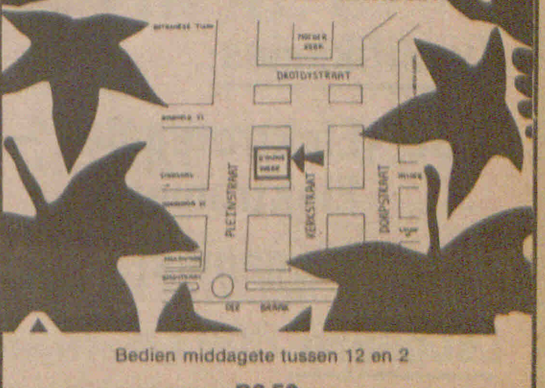

Bedien middagete tussen 12 en 2

R2,50

Blaas-blaas na 'n groot oorwinning

DIE US-Blaasorkes het op Saterdag, 1 Mei op oortuigende wyse die SAMRO-skild vir die beste orkes in enige klas by die Kaapse Eisteddfod verower.

Die blaasorkes het ook 'n diploma verwerf vir hul uitstaande standaard en afronding. 'n Beoordelaar uit Johannesburg het die volgende van die uitvoering gesê: "The band has an outstanding, well balanced sound throughout, Observance of the dynamics, phrasing and interpretation was faultless and I was tempted to just sit back and enjoy the performance . . ."

Die orkes het Vrydag, 7 Mei in die Endlersaal opgetree. Die begaafde klarinetsoliste, Kathryn Harington, se spel in die Weber Concertino vir klarinet en orkes was deurgaans musikaal en veral in sommige vinnige passies het sy bewys dat sy tegnies vaardig is. Die uurkonsert het bestaan uit ligte-klassieke werke, onder andere 'n pragtige verwerking van Cole Porter-melodieë, 'n beroemde ouverture van Rossini en marse.

STANDAARD

Die standaard van die orkes toon sedert die stigting ses jaar gelede, 'n merkwaardige verbetering en toenemende verdieping in musikaliteit. Die hantering van die ritmies-problematiese Cole Porter-verwerkings dien as voorbeeld hiervan.

Die senior burgers van Langverwag, Azaleahof en Utopia is uitgenooi om die konsert gratis by te woon.

Elize Barnardt

DIE US-Blaasorkes o.l.v. dr. Paul Loeb van Zuilenberg.

Blommekuns gedy in Botaniese Tuin

VAN eerskomende Maandag, 17 Mei, tot Saterdag, 22 Mei word 'n tentoonstelling van skilderye, veral van veldblomme van die Kaapse Vlakte, deur mev. Elize Bodley van Wyk in die ateljee in die Botaniese Tuin gehou.

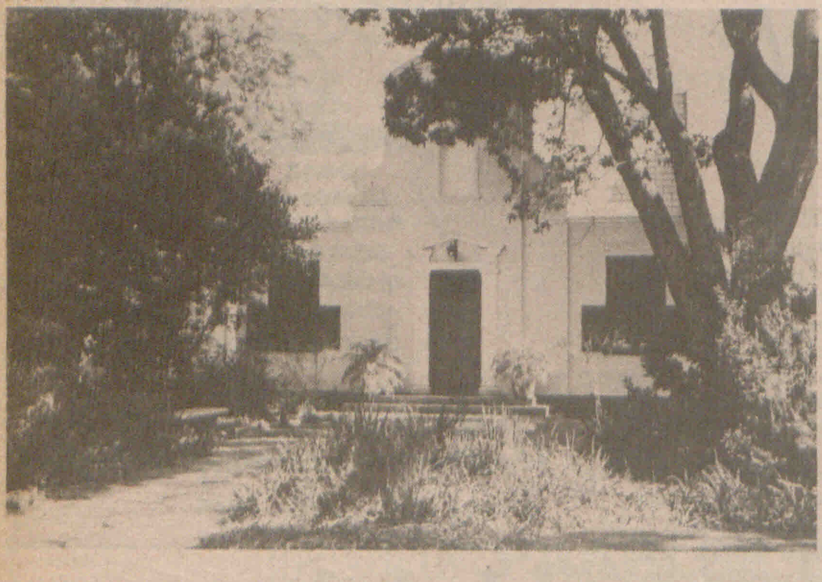

DIE ateljee in die Botaniese Tuin.

Die kurator van die Botaniese Tuin, mnr. W. J. Tijmens, is opgewonde oor die aangeleentheid. Volgens hom weet gans te min mense, veral studente, wat in die Botaniese Tuin aangaan. Die Tuin kry wêreldwye erkenning vir allles wat daar gedoen word, maar díe studente weet niks daarvan nie. Die tentoonstelling is een van die baie dinge wat die Tuin aan die besoeker bied. Daar gebeur daagliks iets, al is dit net die "Lithops" wat blom en lopende water wat 'n mens tot rustigheid stem.

EKSOTIES

Die uitstalling sluit illustrasies vir die voorgenome boek *Flora van die Kaapse Vlakte* (vir die Universiteit van Wes-Kaapland) en illustrasies vir *Common Weeds of the Western Cape* in, asook ander skaars en eksotiese plante wat deur mnr. Jim Holmes gekweek is.

BOOMPIES

Daar is 'n interessante tentoonstelling van Bonsai-boompies. Dié kuns word al vir eeue deur die Japannese beoefen. Dié uitstalling van die Bonsai-boompies is volgens die ware Japannese tradisie en wanneer 'n mens by die houtgeboutjie inloop, sal niemand daaraan dink dat 'n mens op Suid-Afrikaanse bodem staan nie. Die tipies Japannese watertuintjie en Bonsai-boompies is iets wat geen besoeker aan die Tuin behoort mis te loop nie.

Kunskalender

KUNSMUSEUM VAN U.S.

5.4 -16.5.1982: Tentoonstelling van werke deur Claude Boucherain.

EDRICH-KUNSLOKAAL:

11.5.-22.5.1982: Tentoonstelling van olieverfskilderye deur Kobus Louw.

KONSERVATORIUM: SONDAGAANDUITVOERINGS

16.5.1982: Musiek van Karlheinz Stockhauzen en Roelof Temmingh sal deur 'n ensémble bestaande uit Konservatoriumstudente en -personeel uitgevoer word.

23.5.1982: Die U.S. Junior Strykorkes onder leiding van Eric Rycroft.

BAXTER-KONSERTSAAL:

22.5.1982: MUSIC IS FUN (BRASS), die eerste van 'n nuwe reeks van agt van hierdie baie gewilde konserte.

27.5.-12.6.1982: OH COWARD! onder leiding van Freddie Carpenter, met Judy Page en Richard Loring.

NICO MALAN-TEATER:

8.5.-5.6.1982: GIGI met Marilyn Bennett, Michael McGovern, Graig Gardner, Désirée Talbot en Diana Allen. Musiek: Frederick Loewe. Boek en Lirieke: Alan Jay Lerner. Regie: David Matheson. Musiekregisseur: Christopher Dowdeswell.

NICO MALAN-OPERA HUIS

17.5.-28.5.1982: Dubbelaanbieding. CAVALLERIA RUSTICANA (komponis: Mascagni) met Marita Napier, Bruno Sebastian, Guiseppe Scandola en Andrea Catzel. Dirigent: David Tidboald. Regisseur: Angelo Gobbato.

I PAGLIACCI (Komponis: Leancavallo) met Alberto Remedios, Rikie Venter, Guiseppe Scandola, Dewet van Rooyen, Manuel Escorcio en Sidwill Hartman. Dirigent: David Tidboald. Reggiseur: Angelo Gobbato.

BAXTER-TEATER:

6.5.-22.5.1982: FIFTH OF JULY (deur Lanford Wilson) met Eckard Rabe. Regisseur: Nikolas Simmonds.

BAXTER-STUDIO:

13.5.-29.5.1982: DONKEY'S YEARS (deur Michael Frayn) met die Monterey en Pilgrim Spelers. Regisseur: Brenda Gray.

NICO MALAN: BALLET:

29.5.-5.6.1982: VYF HERFSBALLETTE met die volle Balletgeselskap en genooide kunstenaars, Galina Panova en Tom van Cauwenbergh.

CINE 1:

12.5.-15.5.1982: ABSENCE OF MALICE met Paul Newman, en Sally Field.

15.5.1982: RETURN OF THE PINK PANTHER met Peter Sellers.

17.5.-22.5.1982: BUTTERFLY met Stacy Keach en Pia Zadora.

22.5.1982: THOSE MAGNIFICENT MEN AND THEIR FLYING MACHINES.

24.5.-26.5.1982: CHARIOTS OF FIRE en John Guilgud.

27.5.-29.5.1982: MODERN PROBLEMS met Chevy Chase, Dabny Coleman.

PT

KIES 'N LOOPBAAN

DATUM 18 Mei 1982 TYD 10hoo-16hoo

LOKAAL BURO vir STUDENTEVOORLIGTING

Kamer 1002

LOKAAL INGENIEURS FAKULTEIT

Kamer 218

Kwalifikasies:

B.Sc. (Elektrotegnies — Swakstroom, Elektronies, Meganies)

Loopbaan: ....**Ingenieur**

Kwalifikasies:	**Loopbaan:**
B.Sc. (Rekenaarwetenskap) B.Com. (Rekenaarwetenskap)	Elektroniese Dataverwerking
B.Sc. (Wiskunde, Statistiek) B.Com. (Statistiek)	..........................Statistikus
B.Com. (Ekonomiese Wetenskappe)	............Interne Ouditeur
B.Com. (Bemarking, Bedryfsekonomie)	......................Bemarking (Telekommunikasie)
B.Com. (Bedryfsielkunde, Bedryfsekonomie) B.A. B. Admin.	......................Werkstudie
B. Admin. B.A.	....................Administratief
B.A. (Hons.) (Sielkunde)	..........................Psigometris

HERCULES VILJOEN:

Die begrip "Afrika" kry betekenis in sy kuns

OP die oomblik bied die S.A.-Kunsvereniging in Kaapstad 'n tentoonstelling van die werke van die jong kunstenaar, Hercules Viljoen, aan.

Hierdie Matie kom oorspronklik van Stampriet, 'n klein plekkie naby die Kalahari. Hy het aan die einde van 1974 aan Windhoek Hoër gematrikuleer, en het gedurende die twee daaropvolgende jare sy diensplig verrig. Aan die begin van die 1977 het hy Stellenbosch toe gekom. Op sy heel eerste dag aan die universiteit het hy interessantheidshalwe die Kunsdepartement verken en van B. Admissie na B.A. Beeldende Kunste verander — alhoewel hy nooit kuns op skool gehad het nie. Sy besluit het sy ouers se goedkeuring gehad en volgens Hercules bied hulle hom groot ondersteuning ten opsigte van sy werk. Hy het aan die einde van 1980

PROFIEL

sy graad verwerf. Op die oomblik is hy besig met sy M.A.-graad in die Beeldende Kunste, nadat hy einde 1981 sy Honneursgraad cum laude verwerf het. Hercules het reeds aan verskeie groepstentoonstellings deelgeneem. Sy huidige tentoonstelling by die S.A.-Kunsvereniging is dimensioneel op die doek essensie abstrak. Die objekte

Hercules se werk het sedert die beginjare 'n hele reeks veranderinge ondergaan. Vanaf sy tweede jaar het hy met die driedimensionele ruimte in en om sy skilderye begin eksperimenteer, en probeer om die twee-dimensionele in sy werk uit te bou. So maak hy byvoorbeeld gebruik van platterige dosies, wat hy in sy skilderstukke monteer, sodat hy drie-dimensionele objekte saam met sy skilderye kan gebruik.

Hy het ook geëksperimenteer met driedimensionele kuns-objekte, waarvan 'n paar op sy huidige tentoonstelling te siene is. Op hierdie stadium begin die werk van die Abstrakte Illusioniste in Amerika hom interesseer, en put hy sy inspirasie uit hierdie kunsrigting. Sy huidige werk is 'n voortbouing op hierdie styl, wat ook as "scatterism" bekend staan. Hy beeld sy objekte op 'n twee-dimensionele wyse uit, maar op so 'n wyse dat hulle amper driedimensioneel op die doek bestaan.

In sy werke gebruik Hercules Afrikaanse, en spesifiek Suid-Afrikaanse motiewe. (Sy werk is by geleentheid grappenderwys "Boere-punk" genoem!) Hy werk baie illusionisties, dit wil sê sy werk is baie realisties, maar terselfdertyd ook surrealisties. Hyself beskryf die werk as in

HERCULES VILJOEN

essensie afstrak. Die objekte wat hy in sy skilderye gebruik, sien hy as simbole en plaas hulle dan ook in simboliese groepe. So kan die geweer as sosio-politieke kommentaar gesien word, terwyl die tiervel in 'n sin betekenis gee aan die begrip "Afrika". Die patrone in sy werk herinner sterk aan die geskilderde patrone van Afrika-huise. Omdat hy simboliese waarde aan sy motiewe heg, is die objekte dikwels, soos in die geval van die tiervel, gestilleerd. Hy beklemtoon dat die objekte nie veronderstel is om spesifieke assosiasies op te wek nie, maar eerder om die toeskouer te prikkel om self gevolgtrekkings te maak. Sy werk kan dus as metaforiese stellings beskryf word.

Volgens die kunstenaar verenig hy sy elemente op doek in 'n rituele betekeniseenheid, wat in die geheel as sosio-politieke kommentaar gesien behoort te word.

Hercules se benadering tot sy werk kan as aggressief beskryf word, met verwysing na sy spesifieke verfaanwending asook die visueel-waarneembare elemente in sy werk.

Teenswoordig begin hy ook woorde op 'n illusionistiese wyse in sy werk kombineer. Die letterwerk probeer om die gevolgtrekking van die toeskouer, ten opsigte van die objekte, te verbreed.

LAE PRYSE

In antwoord op 'n vraag, stel Hercules dit duidelik dat jong, ongevestigde kunstenaars die pryse vir hulle werk laag moet hou. Volgens hom behoort kunswerke nie afhanklik van pryse te wees nie. Dit is opmerklik dat die pryse van sy eie werke redelik laag is. Sodoende word toegang tot sy werk moontlik gemaak vir diegene wat nie geld het om op kuns uit te gee nie, maar wat dit wel kan waardeer.

Hercules se ideaal vir die toekoms is om aan die Afrikaanse skilderkuns 'n nuwe aansig te gee deur weg te beweeg van die tradisionele. Hy glo dat die jong, Afrikaanse kunstenaars nog te versigtig is om weg te beweeg, en dat die Afrikanerkuns nog baie kan verbreed.

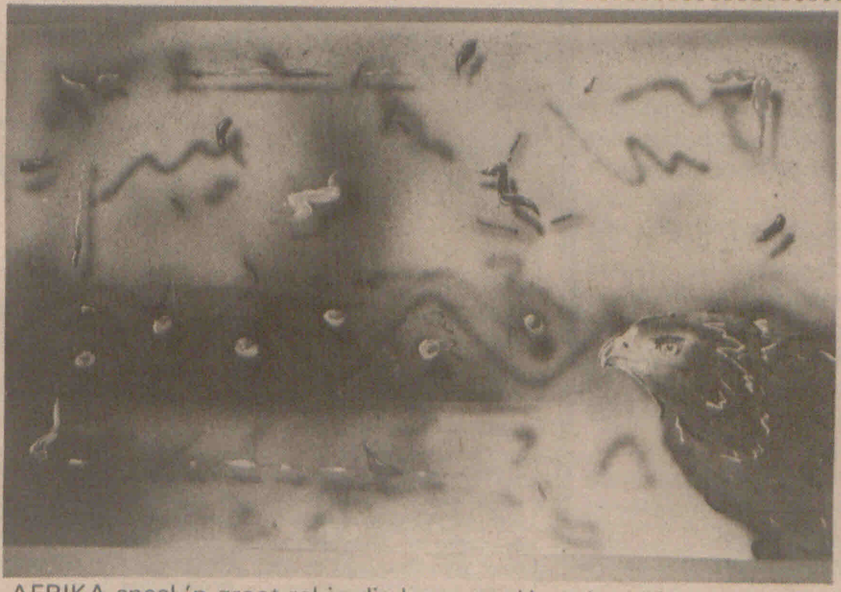

AFRIKA speel 'n groot rol in die kuns van Hercules Viljoen.

DOROTHY en KATHRYN HARRINGTON en Etienne en Faan Malan neem saam met ander studente deel op Donderdag, 13 Mei.

Uitvoerings en konserte helder Mei en Junie op in Endlersaal

DIE musiekdepartement van die Universiteit van Stellenbosch bied 'n groot aantal uitvoerings gedurende Meimaand en in die begin van Junie aan. Die uitvoerings word almal in die Endlersaal gehou.

Reeds vanaf dié eerste dag van dié maand is daar begin met hulle besige program. Tot dusver was die uitvoerings baie goed ondersteun. Die Musiekdepartement hoop dat dieselfde vir hulle volgende uitvoerings sal geld.

Donderdag, 13 Mei sal daar 'n gratis etensuurkonsert deur studente gehou word. Sewe studente sal deelneem aan "Serenade vir blasers" van Mozart. 'n Interessante feit is dat twee susters, Dorothy Harrington en Kathryn Harrington en twee broers, Etienne Malan en Faan Malan in die program sal deelneem.

"Stop" van Stockhausen en "Rader", 'n nuwe komposisie van Roelof Temmingh, sal uitgevoer word deur, 'n ensèmble bestaande uit Konservatorium-studente- en personeellede op Sondag, 16 Mei, 20h15.

Die daaropvolgende Sondag sal die U.S. Junior Strykorkes onder leiding van Eric Rycroft met Etienne Malan as klarinetsolis, optree. Hulle speel onder andere Hendel,Tartini, Holst en Rimsky Korsakov.

Twee klavieruitvoerings deur wêreldbekende besoekende kunstenaars word gehou op 25 Mei en 12 Junie. Op eersgenoemde datum tree Steven de Groote op. Hy is lid van 'n bekende Suid-Afrikaanse musiekfamilie. In 1977 het hy internasionale roem verwerf toe hy die Groot Prys van die vierjaarlikse "Van Cliburn Internasionale Klavierkompetisie" verower het. Op Stellenbosch sal mnr. De Groote werke van Schubert, Lizt, Debussy en ander komponiste speel. Sy optrede word aangebied in samewerking met die Oude Meesterstigting vir Uitvoerende Kunste. Op 12 Junie om 20h00 tree Andras Schiff op. Hy is 'n jong Hongaarse pianis wat in die laaste jare die hoogste lof dwarsoor Europa en Amerika ontvang het. Mnr. Schiff het pryse in onder meer die Tsjaikowski- en Leeds-kompetisies gewen en hy is 'n bekende platekunstenaar. Die program bestaan uit werke van Bach, Mozart en Schubert. Bisonbord borg die uitvoering. Vir albei die uitvoerings kan besprekings vroegtydig by Teaterbesprekings, tel. 6168, gedoen word.

Kreatus kyk weer na kuns

KREATUS, die kunsvereiniging van die U.S., beplan 'n hele reeks aktiwiteite vir die nabye toekoms.

Eerste aan die beurt is 'n reeks van drie kort lesings met die temas "Kreatiwiteit en Kuns", "Ons kyk na Kuns" en "Hedendaagse Kuns". Die sprekers by die geleenthede is onderskeidelik Timo Smuts, Victor Honey en Louis Janse van Vuuren. Hulle is al drie verbonde aan die Departement van Kuns aan die U.S. Hulle sal probeer om eenvoudige, dog intellektueelprikkelende lesings met ruim tyd vir vrae aan te bied. Die lesings word op 17, 18 en 19 Mei tussen 19h00 en 20hOO in die Otto Schrödersaal na die Kunsgebou aangebied. Alle kunssinnige en niekunssinnige Maties, asook lede van die publiek is baie welkom!

'n Filmvertoning word gereël vir 14 Mei. Verdere inligting sal op die kennisgewingborde aangebring word. Almal is baie welkom.

Navrae kan gerig word aan KREATUS, Posbus 42, L.S.S., Stellenbosch 7600.

Cobwebs
Juweliersware
Liebermann breekware
Mandjies
Afdrukke van tonele in die omgewing
Skulpe, kuriositeite, kerf- en kralewerk
Vinotique: Wynvate en Geelhout wynrakke

EDRICH
VIR PERSOONLIKE DIENS
DIE TUISTE VAN
FOTOGRAFIE, RAME EN KUNS
VAN RYNEVELDSTR. TEL 7-1177
STELLENBOSCH

ON-THE-SPOT
DROOGSKOONMAKERS
H/v Andringa- en Kerkstraat
20% AFSLAG VIR US SE MENSE
Probeer ons Selfdien Muntstuk-Wassery

U.U.B. VIR AL U
★ Boeke
★ Skryfbehoeftes
★ Afrolwerk
★ Bindwerk
PLEINSTRAAT U.U.B.
STELLENBOSCH FOON 70337

Die Matie
Donderdag, 13 Mei 1982

Woorde moet tot dade lei

MET die aanvaarding van 'n omvattende politieke verklaring het die Studenteparlement probeer om nuwe lewe in die Stellenbosse studentepolitiek te blaas. Aan die een kant bind dit toekomstige politieke uitsprake en besluite aan spesifieke kernbeginsels en kan dit individuele standpunte domineer, maar aan die ander kant plaas dit 'n groot verantwoordelikheid op die skouers van ons studenteleiers om sinvol betrokke te raak by die aktuele vraagstukke binne die Suid-Afrikaanse situasie. Daar rus nou 'n verpligting op die SP om daadwerklik en doelgerig te soek na oplossings waarmee die politieke knelpunte hanteer kan word. Die SP sal aan Stellenbosch en die res van die inter-universitêre toneel moet bewys dat sy bedoelinge opreg en sy standpunt geloofwaardig is. Ons glo dat dié mosie nie as 'n kalmerende paaimiddel gebruik is nie, maar dat die SP hom daardeur verbind het om met geesdrif leiding te gee aan 'n verwarde en ongemotiveerde studentegemeenskap.

Besware teen die mosie is legio en baie studente beloer hierdie nuwe dimensie in 'n gees van wantroue. Daarom is dit noodsaaklik dat die verskuilde beloftes in die verklaring nie sluimerend gelaat word nie, maar dat dit tot werklikheid sal uitkristaliseer.

Stellenbosch het lank genoeg te kampe gehad met vae veralgemenings. Ons kan dit nie meer bekostig om luidkeels te skreeu, terwyl ons voete in die modder staan nie. Die toegegroeide toekomspad verg harde werk en 'n positiewe ingesteldheid om dit weer toeganklik te maak.

Jaarliks word Stellenbosch nog regeer deur die egoïstiese ingesteldheid van die enkeling. Die eie eer en die wil om alleen 'n wonderwerk te vermag kelder dikwels enige poging om aan alle Suid-Afrikaners 'n regverdige en gelukkige bestaan te verseker. En in die proses word daar met groot vertoon op "hulle wat minder bevoorreg is as ons" getrap.

Die tyd vir ydele woorde en sinnelose praatjies is reeds iets van die verlede. Slegs gesamentlike en konkrete *optrede* kan aan die leidende rol van hierdie kampus reg laat geskied. Dit is elkeen se plig om hieraan mee te doen, want ons kan dit nie meer bekostig om op die inisiatief van die Regering alleen te wag nie.

Ons waardeer die erkenning wat verleen word aan die politieke aspirasies van die stedelike swartman. Dit laat die hoop posvat dat ook die swartes in die toekoms betrek sal word by konstitusionele hervorming.

Die beginsels, soos vervat in die mosie, moet nou ook in die praktyk toegepas word op Stellenbosch. Dit mag nie by leë woorde bly nie. Anderskleurige studente mag voortaan in geen opsig minderwaardig behandel word nie. Dit is jammer dat landswette hierdie ideaal kortwiek. Ons dink veral aan die Groepsgebiedewet wat studente kunsmatig isoleer en wat veroorsaak dat sekere studente nooit werklik 'n geïntegreerde deel van die Universiteit sal wees nie.

Stellenbosch het weer eens 'n kruispad bereik: ons studente kan opnuut die weg van aanpassing en verandering inlei, mits elkeen bereid is om mekaar onbevooroordeeld in die oë te kyk.

SENIOR REDAKSIE

HOOFREDAKTEUR: IAN THERON, Silvertrees, Jan Celliersstraat (Tel. 2122);
REDAKSIEKANTOOR: Langenhovenstudentesentrum nr. 436 en 438 (Tel. 5979);
BOODSKAPPE: Sekretaresse, SR-kantoor, LLS (Tel. 7-0138): Posbus nr. 20.
ASSISTENT-HOOFREDAKTEUR: JAPIE PIENAAR, Omegastraat 13, Rosendal.
ADVERTENSIEBESTUURDER: GERHARD UYS en ANDRE PUTTER (Tel. 9907)
AKTUELE REDAKTRISE: ANNAMI OOSTHUYSEN, Nerina, (Tel. 2042).
NUUSREDAKTEUR: DAWIE BOSCH, Louwstraat 5, (Tel. 7-1502)
SPORTREDAKTEUR: DANIE KEET, Van Coppenhagenstraat 22, Uniepark, (Tel. 6388).
SOSIALE REDAKTRISE: ILSE KRIGE, Zwaanswykweg 6, Karindal, (Tel. 4920).
INTER-UNIVERSITÊRE REDAKTEUR: JACQUES JOUBERT, (Tel. 7-4130).
KUNSREDAKTRISE: JENNIE JOHNSON, Nerina, (Tel. 2018).
TYGERBERG REDAKTRISE: REINARDA VAN WAART.
HOOFFOTOGRAAF: LEN VAN ZYL, Posbus 2300, Dennesig.
SPOTPRENTTEKENAAR: THOMAS TYLER, Huis Marais.
HOOFVERSPREIDER: NEIL LOURENS, Eendrag.
SEKRETARESSE: CARINE REYNDERS, Minerva.
SKAKELBESTUURDER: ANDRE ROODT, Eendrag.
TAALREDAKTRISE: LIDA DE WET, Heemstede.
ASSISTENT-TAALREDAKTEUR: DEREK SWART, Die Byekorf.

DIE MATIE:

Doen nou aansoek vir nuwe termyn!

AANSOEKE word ingewag vir die onderstaande poste in die redaksie van *Die Matie* vir die volgende termyn:

- Hoofredakteur
- Assistent-hoofredakteur
- Nuusredakteur
- Sosiale Redakteur
- Aktuele Redakteur
- Sportredakteur
- Kunsredakteur
- Inter-universitêre Redakteur
- Taalredakteur
- Assistent-taalredakteur
- Subredakteur: Nuus (2 poste); Sosiaal (2 poste); Sport (2 poste); Kuns; Inter-universitêr
- Hooffotograaf
- Nuusverslaggewers (9 poste)
- Sosiale verslaggewers (10 poste)
- Sportverslaggewers (9 poste)
- Kunsverslaggewers (6 poste)
- Inter-universitêre verslaggewers (5 poste)
- Fotograwe (4 poste)
- Spotprenttekenaars (2 poste)
- Advertensiebestuurder
- Sekretaresse
- Verspreidingshoof
- Verspreiders (2 poste)
- Skakelbeampte

Skriftelike aansoeke, vergesel van 'n opgawe van toepaslike ondervinding, kan gerig word aan: Die Voorsitter, Publikasiekomitee, SR-Kantoor, Langenhoven Studentesentrum, Stellenbosch.

Die sluitingsdatum vir aansoeke is: 24 Mei 1982 om 12h00.

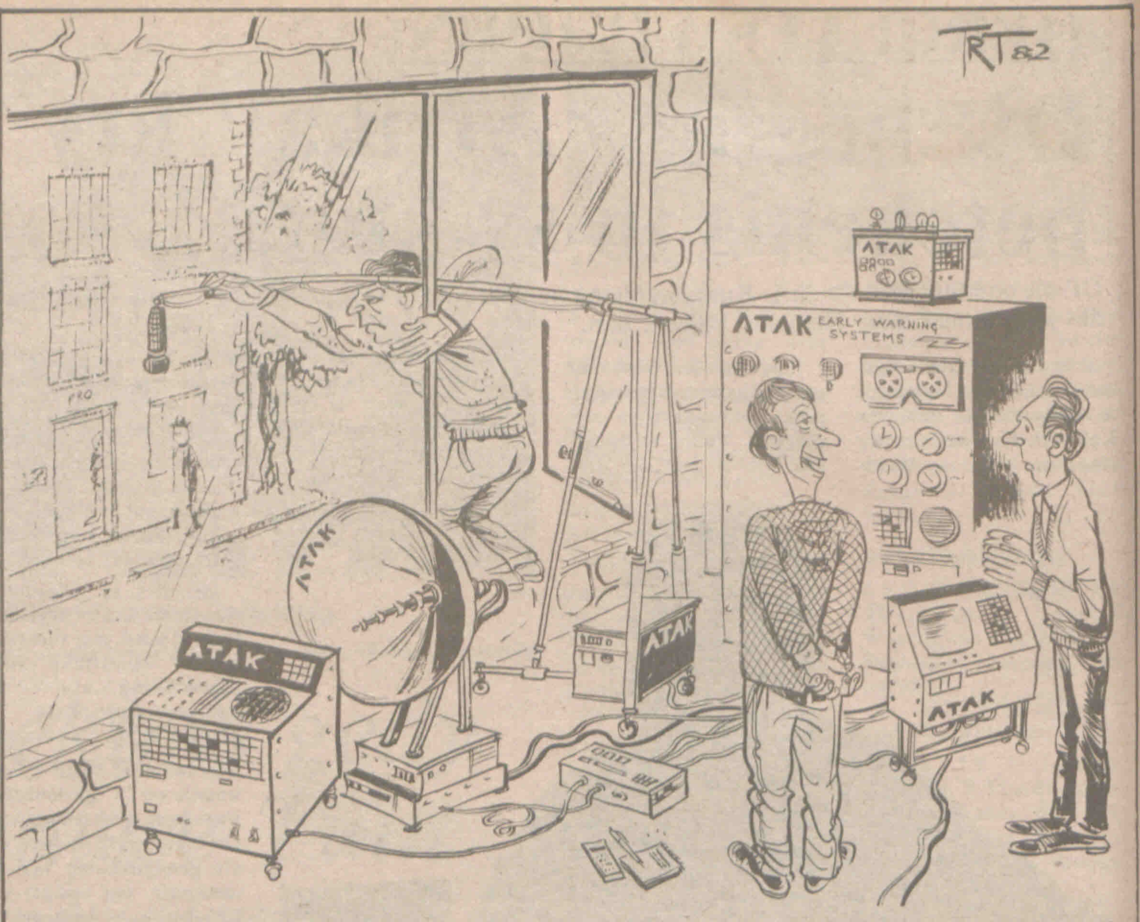

"NEE, dit het niks met die Falkland-oorlog te doen nie . . . Hy wil net volgende keer vroegtydig hoor as die SP belangrike besluite namens hom gaan neem."

Matie-Gesprek

ANNAMI OOSTHUYSEN gesels met

CILLIÉ

Swartes in stede: van Koning Knoet tot by Flip Smit

PROF. PIET CILLIÉ van US se Departement van Joernalistiek sê in 'n vraaggesprek met Die Matie: "Ons het in die verlede koning Knoet probeer speel: ons wou die inkomende gety van swart verstedeliking met 'n besem terugwerp." Vóór lê nou 'n gemoedsverandering só fundamenteel dat dit ook op die vlak van die individu en die gesin aangepak moet word.

PROF. PIET CILLIÉ

U het op 21 April in Pretoria, by die oorhandiging van die Recht Malanprys aan dr. Flip Smit en mnr. Jan Booysen vir hul boek* Swart Verstedeliking, *Suid-Afrika gesien as onherroeplik op pad na ekonomiese integrasie en intieme residensiële en sosiale naasbestaan. U het gesê daar is nie voor beplan nie, omdat die Afrikaner dit nie emosioneel en intellektueel wou aanvaar nie. Hoe voorsien u dan aanpassings in die samelewing sonder uitbarstings?

Deur te doen wat in die verlede versuim is. Ons moet die feite en die projeksies wat ons onbevange navorsers aan ons voorlê, onder die oë sien en dié wat ons nie kan verander en ombuig nie, aanvaar as grondslag vir beplanning vorentoe. In die verlede wou ons swart verstedeliking totaal keer en omkeer.

Die skrywers wys dat ons koning Knoet probeer speel het: ons wou die inkomende gety met 'n besem terugwerp, en daardie mentaliteit het rasionele ordening en aanpassing gehinder.

GEWELD

Uitbarstings van geweld het hul diepste grond in die gevolglike spannings. Alle revolusionêre wanorde moet en kan streng bestry en onderdruk word, maar as die grondoorsake dan nie verwyder word nie, moet ons net erger herhalings verwag.

U het gesê dat die skeuring binne die Nasionale Party maar net die begin van die smarte is. Sal u dit verder toelig? Wat is die rol wat Nasionaliste in die ordeningsproses kan speel?

Die aanleiding tot die skeuring was die kwessie van "magsdeling" of medeverantwoordelikheid van wit, bruin en Asiërs in Suid-Afrika minus die swart tuislande. Dit is maar één aspek van die verhoudingsvraagstuk. Diepgaande verskille van beskouing oor die toekoms van die stedelike swartes het reeds geblyk en sal vererger namate die stryd tussen Nasionaliste en hul regse opponente ontwikkel. Die HNP en die KP sal al hoe meer tree in koning Knoet se rol, wat die Regering, onder die druk van feite, gesonder verstand af te lê. Hieruit is die taak van Nasionaliste, as lede van die regerende party, reeds duidelik.

NASIONALISTE

Hulle vorm die één politieke mag in die land wat enige hoop het om onder alle bevolkingsgroepe genoeg verstand en harte te win om die komende ordening van 'n beter Suid-Afrika te lei en met die breedste moontlike samewerking deur te voer.

Hoe meen u moet die kwessie van swart verstedeliking en politieke regte in stede gehanteer word?

In die eerste plaas deur intensiewe inligting en voorligting van die hele bevolking, wit, bruin en swart, sodat almal kan weet waarom dit gaan: nie net die voorspoed nie, maar die baie letterlike voortbestaan van ons gesamentlike beskawing, stoflik en geestelik.

Teen daardie agtergrond sal oor maatskaplike en politieke reëlings onderhandel en beding moet word. In tal van vorme en op verskillende vlakke is dié proses reeds aan die gang.

Ons beweeg uit die tydvak van eensydige beslissing in sulke sake.

Is dit nog moontlik om swartmense se politieke verwagtinge in die stede met tuislande te bevredig?

Nee, en dit word erken in 'n beleid van groeiende outonomie vir swart stedelike gemeenskappe. Of en in welke mate inspraak aan die top die funksie moet bly van die tuislandregerings — onafhanklik of nog nie onafhanklik nie — sal ook al hoe meer 'n saak vir oorleg en bedinging word. Om die stedelike swartes nou op dieselfde voet as die Kleurlinge en Asiërs in één konstitusionele struktuur te probeer inbring, soos die PFP bepleit, sou 'n reeds delikate operasie totaal ontwrig en moontlik die tuislandbeleid, wat sonder twyfel sy plek sal kry in die geheelpatroon, gevaarlik ondergrawe. Om daardie geheelpatroon, ás ons dit regkry om dit uiteindelik te bereik, is één ding baie seker: as dit enigsins demokraties gaan wees, sal dit nie eenvoudig wees nie.

In Pretoria het u gesê dat die vernaamste knelpunte nie deur wetgewing opgelos kan word nie. Oplossings lê in menslike gemoedere. Hoe moet gesindhede verander word? Kan politieke partye uit eie krag aan verandering werk? Hoe sien u die rol van die Kerk, koerante en universiteite?

U vrae suggereer reeds die antwoorde. Vir 'n werklik konstruktiewe verandering van gesindhede op landwye skaal het al die instansies wat u noem, en nog baie ander, 'n rol te speel. Miskien die belangrikste het u nie genoem nie. Ek dink aan die huisgesin en die skool. As dáár nie warm harte en helder koppe gekweek word nie, word die agterstand moeilik later ingehaal. Die politikus moet werk met wat ons ander instellings vir hom lewer. Dit is nie in die eerste plaas sy taak om vir sy kiesers goeie maniere, die Gulde Reël of liefde vir hul eie beste dinge en eerbied vir dié van ander te leer nie.

POLITICI

Tog glo ek dat politici in die algemeen in ons land meer moet lei en minder die wat hulle beskou as die "openbare mening", moet volg. Die kwaad kom van self, vir die goeie moet duim vir duim en stroom-op gearbei word. Dit kan ook nie gedoen word deur geskrifte, groot vergaderings en preke alléén nie. Die doeltreffendste kommunikasie

Vervolg op bl. 11

'n GESELSIE ná inkomtyd deur die venstertralies.

Koshuisreëls: HK's moet inspraak hê

DAAR word tans ondersoek ingestel na die reglement van dameskoshuise. In gesprekke met studente het dit geblyk dat die reëls in sommige koshuise strenger toegepas word as in ander. Prinsipales en huiskomiteelede is in verband daarmee genader.

Mev. Trubie Pio, huismoeder van Lydia, het die noodsaaklikheid van 'n goeie verstandhouding tussen die huismoeder, die huiskomitee en huislede beklemtoon.

Sy het gesê dat die huiskomitee deur die huis verkies is en self moet dink en doen. Die prinsipale is, volgens haar, daar in 'n raadgewende en toesighoudende hoedanigheid. Sy skakel met die primaria om toe te sien dat die huiskomitee hulle pligte uitvoer.

Sy besit egter die oppergesag in die koshuis, want dit is sy wat verantwoording sal moet doen indien iets verkeerd gaan.

Afgesien daarvan dat die reëls, soos dit op die huidige oomblik uiteengesit is, baie min bewegingsruimte laat, het sommige studente gekla het dat hulle moeite het om sekere toegewings, wat in die reglement voorkom, te verkry.

BOETES

In Serruria het die huismoeder en die huiskomitee, afgesien van die normale boetestelsel, 'n sogenaamde straf-boetestelsel ingestel om dissipline in eksamen- en toetstyd te handhaaf.

Daarvolgens word 'n R5-boete gehef as studente nie opdaag vir diens nie. Dit geld ook vir studente wat snags gesprekke deur kamervensters voer, en sodoende ander studente wat studeer, steur.

Serruria het die toegewing gemaak dat eerstejaars tussen 21h00 en 21h30 (die sogenoemde raastyd), besoek van buite mag ontvang. Indien hierdie tydsduur oorskry word, kry hulle ook 'n R5-boete.

Menings

● PROF. W. P. ESTERHUYSEN van die Departement van Filosofie:

"Ek is ten gunste van reëls in dameskoshuise, maar beslis nie ten gunste van 'n wettiese toepassing daarvan nie. Ek dink ook dat die huiskomitee groter verantwoordelikheid moet kry in die toepassing van reëls. ''n Koshuis moet 'n gelukkige tuiste vir studente wees – nie 'n knellende koutjie nie."

● Prof. S. P. Cilliers van die Departement van Sosiologie: "There should be a differentiated system by which students can either go to a residence that is similar to those we have now or to a residence where less strict rules apply."

● Mev. T. Pio, die prinsipale van Lydia:

"Daar is reëls en 'n reglement en solank dit so is sal ons (die prinsipale en die huiskomitee) dit uitvoer na die beste van ons vermoeë. Ek persoonlik, met my eie dogter in ag genome, sou sê: 'sluit die deure om 23h00 gedurende weeksaande en 01h00 oor naweeksaande en kry klaar'."

● Estelle van Dam, huiskomiteelid van Nemesia:

"Die uitkyk is te eng. Die verskil tussen eerste- en tweedejaars is nie so groot nie. Hulle moet die 8nm.

Privaatstudent: "Dit is duurder om privaat te bly – maar dit is dit beslis werd."

reël stil-stil laat doodloop."

● Ingred Theron, die primaria van Serruria:

"In plaas daarvan dat die reëls sekere beperkings op studente plaas, is Administrasie se reëls van so 'n aard dat die damestudente se lewens geheel en al daardeur beheer word. Huismoeders tree streng op as gevolg van dwang van Administrasie. Tog is sommige huismoeders meer toegeeflik as ander."

● Eerstejaar van Serruria:

"I think the rules are unrealistic and unpractical. If they were changed I might consider staying in a residence next year."

Reëls wat tans geld

VAN die reëls wat in dameskoshuise geld, word hieronder weergegee.

● Geen drank word in die koshuise toegelaat nie. Daar kan verlof van die prinsipale gekry word om drank volgens die goedgekeurde kwota van ses persone tot een bottel wyn in hê, wanneer gaste onthaal word.

● Inkomtye: eerstejaars moet gedurende die week die eerste en vierde kwartale om agtuur in die koshuis wees en gedurende die winterkwartale om halfagt.

Hulle kan verlof kry om een aand gedurende die week na 'n akademiese aangeleentheid te gaan.

● Junior en senior studente moet om elfuur gedurende die week in wees.

● Die algemene inkomtyd vir naweke is halftwaalf. Eerstejaars kan tien laataande per semester tot eenuur kry. Juniors het een aand per week laatverlof met drie naweke per semester wat hulle albei aande mag uitbly.

● Daar is ook kleredragreëls wat van toepassing is: op Sondae moet almal 'n rok eetsaal toe dra en in die sitkamer moet "toepaslike drag" gedra word.

"Swaardmag moet met billikheid deur Regering gebruik word"

DIE billikheid van die Rabie-verslag het in 'n onlangse vergadering van die organisasie Regslui vir Menseregte onder die soeklig gekom.

Die voorsitter van die vergadering was prof. M. Loubser. Die paneel het bestaan uit dr. D. du Toit van die Kweekskool en twee LV's, nl. dr. H. van Rensburg en adv. S. Pitman.

Dr. Du Toit het daarop gewys dat die ondersoek na die billikheid van die veiligheidswetgewing was. As etikus het hy twee van die beginsels wat op die spel was, uitgelig.

Eerstens het hy verwys na die reg en die plig wat die regering as agent van die staat het om die swaardmag uit te oefen. Hierdie mag kan na binne en buite teen almal gebruik word.

In die tweede plek bestaan die mens as medemens. Elke mens het 'n fisiese, psigiese en geestelike integriteit wat onaantasbaar is. As gevolg van sonde is die mens feilbaar en moet daar kontrole wees. Indien 'n persoon 'n ander se integriteit aantas, ontbeur hy die reg op sy eie integriteit.

Die mate van die aksie mag nooit die graad van die bedreiging oorskry nie.

Mense kan faal en moet gekontroleer word. Die diskresionêre mag moet ook gekontroleer word. Effektiewe hersieningsmeganismes is daarom baie belangrik.

As die verslag suiwer akademies benader word, sal daarmee fout gevind kan word, het dr. Van Rensburg gesê. Die verslag is 'n aantasting van 'n basiese regsbeginsel. So 'n benadering is nie sinvol nie, want 'n regsreël bestaan ter wille van die gemeenskap.

Die verslag moet benader word teen die agtergrond van die realiteite van die gemeenskap van Suid-Afrika.

Dit moet ook benader word in die lig van die opdrag aan die kommissie, naamlik om ondersoek in te stel na wetgewing rakende die veiligheid van die binneland in al sy aspekte. Die opdrag was nie om ondersoek in te stel na die optrede van die amptenare wat hierdie wetgewing implimenteer nie.

Daar is misbruike by die implimentering van enige wet, vanweë die feilbaarheid van die mens. Die wetgewing kan nie geskrap word net omdat mense feilbaar is nie.

IN PERSPEKTIEF

Die verslag het nie binnelandse veiligheid gedefinieer nie, maar wel aspekte wat daarop betrekking het. Dit het ook drie misdrywe, naamlik terrorisme, subversie en sabotasie, geïdentifiseer. Die hele terrein van veiligheidswetgewing is daardeur in perspektief gestel.

Adv. Pitman het saamgestem dat die staat homself moet verdedig. In die Rabie-verslag is die belangrikste punt – billikheid – heeltemal afgeskeep. Daar word nêrens melding gemaak van sterftes in aanhouding nie.

Die verslag het wel verbeteringe gebring, maar dit is slegs verbeteringe op die periferie.

Die vorm van 'n regverdige verhoor is dus daar, maar dit het geen ware inhoud nie.

Die regsposisie van die vrou in die huwelik . . .

MEJ. BELINDA VAN HEERDEN het verlede Donderdagaand die Damesbelangekomite toegespreek oor die regsposisie van die vrou in die huwelik. Mej. Van Heerden het haar B.A.- en LL.B-grade aan US behaal, en het die Kanseliersmedalje verlede jaar gewen. Die Rhodesbeurs is ook aan haar toegeken.

In die Suid-Afrikaanse reg word die meeste huwelike binne gemeenskap van goedere gesluit. Uit so 'n huwelik spruit die sogenaamde wederkerige onderhoudsplig – dit wil sê die twee partye is verplig om mekaar te onderhou.

In die tradisionele situasie is die man die broodwinner. Ons reg heg egter ook finansiële waarde aan die plig van die vrou binne die huis.

Volgens die Wet op Huweliksaangeleenthede van 1959 het die egpaar wat buite gemeenskap van goedere getroud is, die verpligting om ooreenkomstig hul inkomste tot die huishoudelike uitgawes by te dra. Indien die een meer bydra as die ander, het dié persoon 'n verhaalsreg teenoor die ander.

Indien die vrou in die huwelik tree, verkry sy outomaties meerderjarigheid, selfs al is sy onder 21. Trou sy egter binne gemeenskap van goedere, het sy slegs beperkte handelings- en verskyningsbevoegdhede. Sy kan nie regshandelinge aangaan sonder die toestemming van haar man nie. Weens die maritale mag van haar is sy eintlik in die posisie van 'n minderjarige. Daar is gevalle waar sy kontrakte kan sluit sonder haar man se toestemming, soos vir die verkryging van huishoudelike benodigdhede.

In die afgelope tyd het die man se maritale mag baie afgeneem, sodat hy vandag slegs bestuur het van die gemeenskaplike boedel. 'n Huweliksvoorwaardekontrak kan egter aangegaan word. Daarin kan uitsluiting van die man se maritale mag gereël word.

Volgens die nuwe huweliksgoederestelsel sal die algemene huwelik steeds binne gemeenskap van goedere gesluit word, maar die maritale mag uitgesluit word.

Die Egskeidingswet van 1979 skaf die tradisionele skuldbeginsel af. Albei partye word as ewe skuldig beskou. Egskeiding berus nou op die beginsel van onherstelbare verbrokkeling van die huwelik. Die beginsel van skuld is egter van belang in die onderhoudsbevel asook die sorg van die kinders.

Waar daar jong kinders by die egskeiding betrokke is, mag die hof nie die egskeiding toestaan indien daar nie behoorlik voorsiening gemaak is vir die kinders se versorging nie.

DIE voorblad van die Handleiding oor Vergaderingsprosedure, wat uitgegee word deur die Verenigingskomitee. Die doel van die publikasie is om effektiwiteit te verbeter. Dit is beskikbaar teen 50c aan studente.

PIETER VAN NIEKERK oorhandig 'n prys aan mej. Marie Anthony. Sy het die meeste kaartjies in Uskor se afdeling van die motorkompetisie verkoop.

Prof. Nico se pos by Kweekskool gevul

DR. JANNIE DU PREEZ, senior lektor in Sendingwetenskap aan die Kweekskool is bevorder tot hoogleraar. Hy volg prof. Nico Smith op, wat 'n beroep na die gemeente Mamelodi van die NG Kerk in Afrika aangeneem het.

Die NG Kerk het dr. P. O. Robinson, senior lektor in die Departement Missiologie aan die Universiteit van Wes-Kaapland beroep na die Kweekskool in dieselfde hoedanigheid. Dr. Robinson het vanjaar sy doktoraat in die teologie met 'n proefskrif oor "Die presensie van die gemeente in die wêreld en sendingperspektief" verwerf. Sy promotor was prof. Smith.

Dr. Robinson het aan die Vrystaatse Universiteit die grade B.A. en B.A. Hons. in Volkekunde (cum laude) verwerf. Hy het sy B.Th-graad aan die Kweekskool op Stellenbosch verwerf.

perspektiewe en dinge

OOR teenstrydighede en dinge:

Niks hang so rooi soos 'n wingerdblaar by Hexrivier het Boerneef op 'n tyd gesê. Die rubriekskrywer sit met een in sy hand: vyf uitwaartse punte, soos 'n verwronge ster van Dawid. Gehou teen die lig, kry die blaar die dieprooi blos van 'n kind wat in die son gespeel het. Die herfs op Stellenbosch konformeer tot een enkele kleur: die karmasynrooi van Pectora Roborant Cultus Recti.

En dan besef 'n mens die teenstrydighede in 'n enkele kleur. Van 'n liniese *"jy laat die grys van gister rooi en donker klowe blom"* tot 'n onheilspellende *"bloed in die water en bloed in die laan"*. Die rooi trots van die Britse monargie teenoor die Kremlin in rooi getooi vir Meidag. Die reddingsimbool van die Rooi Kruis teenoor die verskrikking wat skuil in die Rooileër.

Daar is interessante parallelle: 'n rooi doek word gebruik om 'n bul met woede te inspireer; rooi lippe en selfs rooilig-buurtes trek mans magneties aan. Rooi staan vir

japie pienaar

gevaar, stop, hou op en pyn. Tog klink ons 'n glasie Zonnebloem Cabernet op die Boland en die liefde. Die keuse binne hierdie spektrum is dus u eie: vanaf *"Rooi Rose"* tot *"Red is ' mean mean colour"*.

Soos by 'n goeie preek volg die toepassing nou: Rooi is as kleur 'n faset van die werklikheid. Dit is nie 'n abstraksie waaroor daar veralgemeen kan word nie. Elke mens kyk daarna met sy eie oë en beleef die kleur op 'n unieke en eiesoortige manier. Die probleem is egter dat mense dikwels weier om te glo dat iemand anders se (legitieme) siening van die werklikheid geen bestaansreg het nie.

Op Stellenbosch is daar 'n horde dergelike kontensieuse aspekte van die werklikheid. Die Vereniging vir die korrekte uitdra vir Stellenbosch se Beeld, o.l.v. Vermolen se Gans, glo dat hierdie koerant 'n skewe beeld van die Universiteit die wêreld instuur. As die "werklikheid" gelyk is aan die somtotaal van feitelike gegewens, kan hier berig word oor die buiteegtelike geboortesyfer en aborsie wat onder studente voorkom, en dan gesels ons weer.

Een uitvloeisel van bg. verskynsel is kultureie- en werklikheidselfsug. Die eie ideologie word as absoluut en universeelgeldend gesien. Gevolglik word Sondagsport bv. voor die voet veroordeel, al speel swartes al vir veertig jaar sokker op Sondae. 'n Sondagklousule vir Geloftedag word in miljoene se kele afgedruk wat niks daarmee te doen het nie.

Soms raak die teenstrydighede verbluffend. Die Poolse beweging Solidariteit word ter plaatse geloof, en terselfdertyd word Romeine 13 aangehaal as vakbonde hier moeilik raak. 'n Afrikaanssprekende Bruinman, lid van die N.G. Kerk word as 'n bedreiging vir hierdie Universiteit se "Afrikaanse karakter" gesien, terwyl 'n Rooms-Katolieke Griek wat 'n paar maande in Suid-Afrika woon, met ope arms verwelkom word.

Miskien skep ek die indruk dat slegs my eie samelewing hom skuldig maak aan pampoenbrillery. Natuurlik nie. Na Suid-Afrika, die Afrikaner en Stellenbosch word daar met net so veel vooroordeel en valsheid gekyk, maar dit is geen verskoning om nie self-krities te wees nie. 'n Absolute geloof in jou eie korrektheid kan jou suur bekom, soos die Duitse geskiedenis onteenseglik bewys.

Na die toepassing, die goeie raad: Die ideaal is dat elke mens die sonderlinge vermoë ontwikkel om hom vanuit sy eie werklikheidsituasie te verplaas na 'n ander. So moet 'n Stellenbosse student probeer verstaan hoe dit voel om 'n derderangse of geen burgerskap te hê nie, om onder 'n magdom wette te lewe wat elke duim van jou lewensruimte inperk en jou menswaardigheid in elke moontlike opsig aantas. Dan moet hy konsekwent wees en homself afvra of daar werklik 'n groot verskil tussen Nelson Mandela en Jopie Fourie is. Maar ek wonder ook of die hoogheilige profete teen die Afrikaner in laasgenoemde se posisie nog "moraliteit" as eerste prioriteit sal stel. Ek is skepties.

Steeds val die blare meedoënloos op Stellenbosch, want dit is herfs en die Suid-ooster het genadiglik opgehou waai.

Pandora's Box

"WHERE ARE WE GOING" ASKED PIGLET
"NOWHERE" SAID POO
SO THEY ALL STARTED GOING

Alfa en Oméga...

O God, ek dank u dat ek nie soos ander mense is nie — rowers, onregverdiges, egbrekers, of ook soos hierdie tollenaar nie. Ek vas twee keer in die week, ek gee tiendes van alles wat ek verkry.

En die tollenaar het ver weg gestaan en wou selfs nie sy oë na die hemel ophef nie, maar het op sy bors geslaan en gesê: O God, wees my, sondaar, genadig!

Lukas 18:11-13

Volledige skeiding is nie moontlik

DEUR te fokus op die Suid-Afrikaanse ekonomie en samelewing, het die SP hom vereenselwig met 'n politieke verklaring soos deur Nick Barnardt, SR-tesourier, en Deon Rossouw, SR-lid vir Verenigings, voorgestel is. Hieronder volg 'n verkote weergawe van die mosie se hoofpunte.

Uit die SR en SP

DIE SP het 'n uitgebreide politieke verklaring aanvaar tydens 'n vergadering wat die SR-voorsitter, Stephan Spies, as 'n moontlike "waterskeiding" in die politiek op Afrikanerkampusse bestempel het. Nick Barnardt, SR-tesourier en voorsitter van die SR-komitee vir Politieke Studies, het die mosie voorgestel wat betrekking het op die breër Suid-Afrikaanse samelewing. Deon Rossouw, SR-lid vir Verenigings, het dit gesekondeer.

In hul motivering het hulle na Suid-Afrika se ekonomiese posisie verwys en gesê dat volledige politieke skeiding onmoontlik is.

Nadat die bespreking meer as negentig minute geduur het, het 44 lede t.g.v. die mosie gestem, 4 daarteen en 4 het buite stemming gebly.

LANGBROEKE

Anneke Oosthuizen, SR-lid vir Huis de Villiers, het voorgestel dat die SP aanbeveel dat dames op Sondae tydens aandete langbroeke in die eetsaal mag dra. Sarita Hauptfleisch, SR-lid vir Studente en Akademiese Belange en voorsitster van die Prim-komitee, het 'n afstapmosie ingedien. Sy wou nie die SP met die Prim-komitee laat oorvleuel nie, aangesien laasgenoemde komitee se geloofwaardigheid benadeel kan word. Die afstapmosie is verwerp en 'n toevoeging is gemaak dat dames ook met middagete op Sondae langbroeke in die eetsaal mag dra.

PRIVAATMOSIES

Die SP-Ordereglement soos aan lede voorsien, is goedgekeur. Die reglement voorsien vir privaatmosies deur lede van die Studente-Unie wanneer hulle so 'n behoefte het. 'n Privaatmosie vereis minstens 25% van 'n betrokke kiesafdeling se handtekeninge of 100 handtekeninge in die geval van privaatwyke. Die voorsteller van die mosie kan persoonlik sy saak voor die SP kom stel.

Na 'n lewendige bespreking om die punt "Rook" in die Ordereglement, het lede teen rook tydens SP-vergaderings gestem.

Jan Woest, SR-lid vir Karnaval en USKOR, en Kobus du Toit Bosman, 1982-Karnavalvoorsitter, is aangestel in die komitee van ondersoek na Karnaval.

Tydens die vorige SR-vergadering is die begroting vir 1982/83 soos deur die Tesourier voorgelê, goedgekeur. Die aansoeke van die Studente-KJA, Musicultus en die Skakelkomitee van die Fakulteit van Opvoedkunde om erkende verenigings te wees, het geslaag.

Die Raad het 'n ooreenkoms met 'n maatskappy wat video-spele bemark, goedgekeur. Die LSS-komitee en die SR-lid vir die LSS, Panayiotis Stais, beoog die spoedige installering van die spele in die Neelsie.

KONVENOR

Tielman Roos, leier van die tweedejaars in Dagbreek, is aangestel as die Sentrale Stembuskonvenor vir die komende SP- en SR-verkiesing vroeg in die derde kwartaal.

Paratus

POLITIEKE VERKLARING

Medeseggenskap vir alle groepe

Die SP bevestig sy hoogste trou aan die R.S.A. en die oorlewing van al sy mense. Alle pogings om 'n ordelike, produktiewe en regverdige samelewing in die land te skep, word gesteun en studente moet hulle daarvoor beywer. Hopelik sal partypolitieke verskille tussen blankes (veral Afrikaners) nie die strewe van ander bevolkingsgroepe om hul belange te beskerm, vernietig nie.

Orde en veiligheid is noodsaaklik vir die doelwitte wat die SP uiteensit. Veiligheidsmaatreëls is nodig in die lig van pogings om die R.S.A. te ondermyn, maar moet menswaardig en regverdig toegepas word. Die publiek behoort meer inligting oor die veiligheidsituasie te hê asook redes vir buitengewone optrede deur veiligheidsdienste. Ekonomiese produktiwiteit is nodig vir individuele vryhede, groepsregte en effektiewe politieke mag. Volledige politieke skeiding is onmoontlik in die lig van ekonomiese prioriteite, maar volledige intregrasie is ongewens.

Die inherente gelykwaardigheid van alle mense en volke in die R.S.A. word erken. Gelyke geleenthede vir sosio-ekonomiese ontwikkeling, onderwys en opleiding word onderskryf.

Die blanke en die Afrikanerkultuurgroep het 'n onmisbare rol in Suid-Afrika. Affektiewe politieke seggenskap vir blankes en medeseggenskap vir ander groepe is nodig vir orde, regverdigheid en almal se voortbestaan. 'n Mate van afsonderlikheid help selfbeskikking aan en voorkom volledige integrasie.

Die behoefte vir 'n nuwe grondwetlike bedeling wat minstens blankes, bruines en Asiërs betrek en waar besluitneming op die hoogste regeringsvlak kan wees. Elke groep moet egter afsonderlik enige grondwetlike verandering goedkeur.

Daar is steun vir pogings om groter outonomie aan stedelike swartes te gee. Hierdie mense moet inspraak hê in enige oorkoepelende politieke liggaam wat vir S.A. beplan word.
Kontak met die swart nasionale state moenie kunsmatig bevorder word of 'n middel wees wat politieke inspraak van swartmense ontneem nie.

Swart verstedeliking is onvermydelik en maatreëls is nodig om ongerief en ontbering vir swartmense te voorkom. Volgehou samewerking, raadpleging en onderhandeling tussen leiers van alle groepe word bepleit vir die beplanning van breë landsbeleid, byvoorbeeld veiligheid, ekonomie, desentralisasie, onderwys en behuising.

S.A. moet as deel van Afrika goeie verhoudinge met die kontinent en subkontinent hê.

UNIVERSITEITE

Alle universiteite in S.A. moet bogenoemde punte bevorder. Afrikaanse studente kan help om kontak, begrip, en aanvaarding tussen studente van verskillende volke te skep en aan 'n gesamentlike Suid-Afrikaanse patriotisme te werk. Die kulturele isolasie tussen studente en jongmense van verskillende groepe in S.A. moet teengewerk word.

Laastens verbind die SP hom aan die leiding en beskikking van God om die land en sy leiers te begenadig.

Weermag-invloed neem sterk toe

VIR die meeste van Stellenbosch se "Hervormers" het die breuk in die Nasionale Party die einde van 'n ideologiese krisis, en van die afgelope paar jaar se stilswyende onsekerheid, beteken. Die inhoud en styl van formulering van die politiek-gerigte mosie wat op 6 Mei deur die SP aanvaar is, is maar een van baie illustrasies hiervan. Die ou toekomsoptimisme is weer met ons — "Nou sal PW-julle wys!" Braaivleis, Rugby en *Sonskyn* kan weer met suiwere gemoedsrus geniet word.

Maar terwyl die menigtes met oogklappe aan na gerusstellende "verandering" — geluide om ons luister, is die meer realistiese militêre strategete besig om vir 'n *burgeroorlog*, of vir wat hulle 'n "area-oorlog"

MENINGS-AKTUEEL

noem, voor te berei. Volgens die hoof van die SAW, genl. Constand Viljoen, "het die omstandighede in Suid-Afrika verander. Een van die nuwe vereistes wat dus ontstaan is die van area-verdediging . . . mense wat in 'n area woon, moet georganiseer word om hulself te verdedig" *(Financial Mail*, 15.01.82).

Oorlog kom dalk voorstoep toe en die volk moet hiervoor voorberei word.

Financial Mail

Suid-Afrika ondergaan op 'n hele aantal vlakke 'n militariseringsproses: sedert 1960 het die aantal rekrute in die SAW met 1500% toegeneem, terwyl die jaarlikse uitgawes aan verdediging met ongeveer 6100% gestyg het *(Financial Mail*, 02.04.82). Ten spyte van hierdie toegewings dring militêre leiers steeds op meer aan, en hulle sal dit kry.

MAGSPOSISIE

Daar is duidelike tekens dat die invloed van die SAW op politieke besluitnemingsvlak drasties toeneem. Verskeie waarnemers het al hieroor gespekuleer, en stellings soos "die Suid-Afrikaanse generale staan nou in 'n magsposisie wat ongeëwenaar is in die sg. 'vrye wêreld'" som hul standpunt op *(Cape Times* 23.04.81). 'n Veelseggende feit is dat, toe genl. Magnus Malan in die Parlement hieroor uitgevra is, hy onnodig skerp gereageer het. Hy het uiteindelik, volgens die vraesteller, mnr. Roger Hulley, die vraag onbeantwoord gelaat.

STAATSGREEP

Daar is ook, op partypolitieke vlak, regses wat ongemaklik begin voel. Op 21 April vanjaar wou mnr. Koos van der Merwe (KP, Rissik) van Malan "die versekering hê dat hy nie gaan toelaat dat die weermag deur die Regering misbruik gaan word nie".

Hy wou ook die versekering hê dat die gerugte van 'n staatsgreep onwaar is. Weer eens het Malan nie geantwoord nie. *Die Burger* 22.04.82). HNP-retoriek is ook vol van beskuldigings dat die regering en die weermag saamwerk — mnr. Jaap Marais het verlede jaar op Stellenbosch beweer dat die regering die oorlog gebruik as hefboom om toegewings te maak *(Die Matie*, 17.09.81).

OORLOG AANVAAR

Oorlog is reeds 'n aanvaarde deel van die lewe van die "blanke" in Suid-Afrika. Die meeste van ons het 'n vriend of familielid wat diensplig doen en baie het 'n aandeel in die SAW in die vorm van bonus-obligasies. Die kultuur waarop die Afrikaner so trots is, het lank reeds voorsiening gemaak vir die uiteinelike "alternatief" van militêre konfrontasie. Maar teen wie? Ook hier word algemeen (onder blankes) ooreengestem: "die kommunisme", "Moedertjie Rusland" *(Die Burger*, 22.04.82) of "pogings — binnelands en buitelands — om die RSA te ondermyn" (SP-mosie, 06.05.82) word gewoonlik as antwoord gegee. Viljoen deel hierdie siening. Hy beskou "swart

Kobus van der Merwe, 'n BA-student, skryf oor die "toenemende militariseringsproses wat op baie vlakke plaasvind."

nasionalisme" as 'n sekondêre faktor wat deur die Eerste Minister se inisiatiewe geakkommodeer kan word: "Dit is ons werk om die vrede te bewaar terwyl die Eerste Minister met sy taak voortgaan" *(Financial Mail*, 15.01.82).

OP ALTAAR

Maar konsensus hieroor, selfs onder die Afrikaners, is nie absoluut nie. Vroeër vanjaar het daar 'n brief in *Rapport* verskyn waarin 'n Stellenbosse student (hy noem homself 'n "denkende Suid-Afrikaner") weier om sy "kosbare godgegewe lewe op die altaar van politieke waansin" neer te lê deur enige diensplig te doen. Hy sluit af: "Moenie hieroor lag nie, daar is baie van ons en ons vra: moenie ons tot 'n keuse dwing nie. Die keuse is reeds gemaak."

SIMBOOL

Vir die Suid-Afrikaners wat die SAW as 'n simbool van onderdrukking sien, is daar in hierdie verband geen twyfel nie. 'n Indiërstudent het onlangs op die Ikeykampus gesê dat, "indien 'n mens die honger duisende, die stemlose massas en die politieke gevangenes kan ignoreer, dan kan mens in die SAW diensplig doen". In sy eie woorde: "What the hell are we fighting for?" *(Comment*, 05.04.82).

BERUG

Die ontevredenheid en haat van die onderduktes in Suid-Afrika word nie van Moskou of Peking af ingevoer nie — dit ontstaan op die fabrieksvloer, op straat en in die "lokasie".

Dit ontstaan hier in Suid-Afrika, vanweë die strukturele onderdrukking en ekonomiese uitbuiting waarvoor ons stelselmatig besig is om berug te word.

Cillié

VERVOLG VAN BL. 8

is tussen individue of binne klein groepe, waar ware meningswisseling en beïnvloeding plaasvind. Só word groot vernuwende bewegings, sy dit polities, maatskaplik of kerklik, stewig gebou: deur tweegesprek, huisbesoek, groepsbesprekings. Die veranderinge van gemoed wat Suid-Afrika nodig het, is sò fundamenteel dat dit ook op die vlak van die individu en die gesin aangepak moet word.

KERK

Die Kerk kan 'n magtige rol vervul; skole en universiteite uiteraard ook, want hulle het die vermoë om die mense een-een te bereik. Die koerante kan daardie vermoë by hulleself versterk deur hul lesers méér te sien as individuele mense en nie as 'n amorfe, gesiglose massa nie. Die leser moet kan terugpraat en vrae stel. Dit is nie toevallig dat die koerant wat algemeen beskou word as die invloedrykste in die land, ook die beste en lewendigste meningsrubriek publiseer nie.

As die taak voor ons vir u te oorweldigend lyk, vra ek u om te kyk na wat ons sportlui, van alle mense, in die afgelope anderhalwe dekade bereik het op die gebied van beter gesindhede en samewerking en samespel tussen verskillende volksgroepe. Dit het met stampe en stote gegaan, en gaan dikwels nog so, maar vir ons van 'n ouer geslag is die verandering byna ongelooflik — en dit is grootliks verandering ten goede.

Ek glo nie dat ander nodige veranderinge in breë trekke anders gaan verloop nie. Dit gaan nie dae, weke of maande kos nie. Dit gaan oor jare strek, met vordering afgewissel deur pynlike terugslae. Die stigting van die HNP was so 'n terugslag, dié van die KP nog een. Ek het dit "maar die begin van die smarte", genoem. Hy wat na 'n draagliker orde op aarde strewe, moet bereid wees om tragedie te verduur. Maar hy moet ook nie martelaarskap en kruisiging soek nie.

LEIER

As hy 'n leier wil wees, moet hy na sy beste vermoë sy volgelinge by hom hou en nuwes win. As hy faal in sy goeie strewe, moet hy berus in die wete dat die nie sy Suid-Afrika of sy heelal is nie — God regeer.

Dink u nie dat die rol van koerante beperk is wat hul invloed binne die samelewing betref nie, veral aangesien die meeste mense 'n koerant se standpunt verwerp as dit teen hul emosionele opvattinge indruis?

Oor die invloed van koerante in die openbare lewe kan ons dae aaneen gesels: dit is een van daardie vae begrippe waaroor eindeloos geredeneer kan word omdat dit wesenlik so onmeetbaar is. Myns insiens word die pers se mag en invloed gewoonlik oorskat, ook deur die pers self. Grootheidswaan is endemies in die koerantwese. Die HNP is gestig en het gegroei téén 'n feitlik eenparige koerantverset, en vandag staan die hele "groot" pers vyandig teenoor die denkrigting van die KP. Aan die ander kant het dr. D. F. Malan se "Gesuiwerde" Nasionale Party ná 1934 die beste gevaar in die twee provinsies waar 'n gevestigde Afrikaanse dagblad hom van die begin af gesteun het. In die hervorming van gemoedere het die koerante 'n belangrike rol te speel, op sekere oomblikke miskien selfs beslissend, maar die meeste skyn nie die aard van hul mag, en veral die beperkinge daarvan, goed te begryp nie.

Wat is u mening oor die moontlikheid van die oopstelling van die Universiteit van Stellenbosch?

Ek was nog nooit ten gunste van oop universiteite ter wille van oopheid nie. Ek is ten gunste van 'n groter verskeidenheid van studente, veral op nagraadse vlak, en ek sou graag die beskeie getal bruin en swart studente wat nou hier studeer, wil sien groei, onderworpe net aan die keuring van die Universiteit self. Ek het al een knap bruin student die wêreld ingestuur, en hy is vanjaar ingeskryf vir 'n M-graad; maar my pogings om nog bruin studente te trek, het tot dusver nie geslaag nie. Die redes is gekompliseerd en verdien 'n aparte, liefs vertroulike bespreking. Emosionele openbare agitasie vir en teen 'n "oop" US het myns insiens weinig deug.

pikkie blommaert
mansuitrusters • men's outfitters

PIET SE FIETS
Andringastraat
STELLENBOSCH
Tel. 7-3042

In 1878 het Edison, die wetenskaplike, die wêreld in 'n nuwe lig gestel . . .

. . . in 1982 gee Evkom se wetenskaplikes krag vir 'n nuwe wêreld

Die pas van vooruitgang in die wêreld van krag versnel voortdurend. Elektrisiteit het die wêreld verander sedert Thomas Edison laat in die 19e eeu die weg vir vonktransmissie, die gloeilamp en ander verstommende energie uitvindinge gebaan het. In die laaste kwart van die 20e eeu span skeppende talent saam om nuwe bronne te benut wat in die groter behoeftes van 'n veranderende wêreld moet voorsien. Die wetenskaplikes by Evkom — die kragreus van Afrika — staan aan die spits van 'n vernuftige span wat die jongste wetenskaplike ontdekkings en ontwikkelings in die kragbedryf toepas om brandstof vir Suid-Afrika se kragstasies van die toekoms te verskaf. Kernkrag en steenkool is die belangrikste brandstowwe wat sal help om ons elektrisiteit op te wek. Teen die jaar 2000 sal elektrisiteit na raming 40% van ons totale energiebehoeftes verteenwoordig. Ons fisici, skeikundiges en metallurge moet die energie so effektief en ekonomies moontlik benut. Dit is maar slegs 'n deel van die uitdaging wat Evkom bied. Neem die uitdaging in ons wêreld van kragwetenskap aan. Gesels met ons.
Tel. (011) 800-3304.

ESCOM · EVKOM

Die bron van krag

EVKOM

KMP-Compton 9782

Europa-toere spesiaal ontwerp vir die arm student

DIE toenemende voorspoed van vandag se studente word nie slegs gemanifesteer deur blink BMW's en duur etes in "The Place" nie, maar ook deur 'n drang by studente om Europa te gaan verken. Hoewel Matietoere reeds jare lank gewild is, is daar tog diegene wat die ding graag op hul eie — en so goedkoop as moontlik — wil doen.

Die twee grootste probleme is gewoonlik geld en tyd. Die beste tyd vir 'n Europese toer is die somer — ons wintervakansie. Die beperkte tyd en die kommunikasieprobleme in veral die suide van Europa laat die skaal in die guns van 'n georganiseerde toer swaai.

UITGAWE

Die grootste uitgawe is die vliegkaartjie. Die Luxemburgse lugdiens, Luxavia, is bekend vir goedkoop tariewe (tans tussen R800 en R900 retoer). Hierdie diens opereer slegs tussen Johannesburg en Luxemburg. 'n SAL-vlug volgens die Apex-skema sal dalk uiteindelik nie veel duurder uitkom nie en aangesien die meeste toere in Londen begin, sal dit ook tyd bespaar. 'n Kaartjie volgens hierdie skema kos tans R1 227 en moet ten minste drie maande vooruit bespreek word.

Londen self is 'n ondervinding — en nie noodwendig duur nie.

LONDEN

Tientalle hotelletjies, veral in die omgewing van die bekende Victoria Cross-stasie, bied 'n bed en Engelse ontbyt vir twee vir so min as R15,00 per nag, aan. Hier moet 'n mens ook nie skaam wees om 'n verlaging te vra nie — kompetisie tussen oornagplekke is sterk.

Die mees bekende en gewilde studente-reisagentskap in Europa is Contiki - 'n Australiese organisasie met sy hoofkantoor in Londen.

Hierdie toere het 'n ouderdomsbeperking van agtien tot vyf-en-dertig jaar — die ideale geleentheid om jongmense uit letterlik al die dele van die wêreld — en ook 'n paar Maties — te ontmoet. Toere word die hele jaar lank na al die dele van Europa aangebied en wissel van agtien tot vyf-en sestig-dae. Een van drie soorte toere kan gekies word: hoteltoere, kampeertoere en toere waar daar oornagplekke is. Die interessantste is: n stokou chateau in Lyons (wat met 'n eie disko spog), 'n twaalfde-eeuse villa in Florence (wat voorheen 'n afrondingskool was wat onder andere deur pres. Ford se dogter bygewoon is) en skihutte in Oostenryk en Switserland.

Ook die tente en kampeerplekke is aangename verblyfplekke. Drie etes per dag is by die toerprys ingesluit, maar daar word van toerlede verwag om hand by te sit met die voorbereiding van kos en die opwassery. Af en toe kan die tradisionele geregte van 'n land ook geproe word. 'n Gerieflike toerbus met 'n bandspeler en lugverkoeling dien as vervoermiddel.

'n Drieweeklange toer waartydens nege lande besoek word, kan so min as R600 kos. Die hoeveelheid sakgeld wat 'n mens moet saamneem, hang van jouself af, maar as jy die gordel nie te styf wil intrek nie, moet dit nie minder as R80 per week wees nie. Contiki-toere word ook in die Britse eilande en die VSA aangebied. Die toer, die "Morning Song" en oorsese vriende sal lewenslank onthou word.

Dit is ook raadsaam om 'n "International Student Indentity Card" (teen ongeveer ses rand) in die hande te kry. Die maklikste manier is om Ikeys se SR te kontak. En laaste, maar nie die minste nie — neem 'n goeie voorraad grieppille en ook raad vir 'n Europese maag, saam.

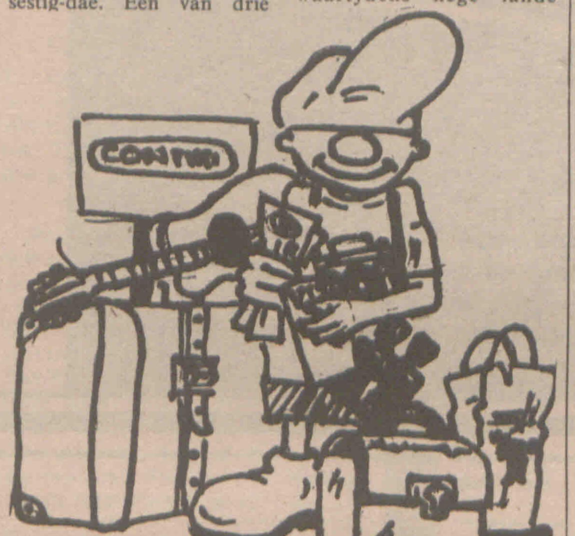

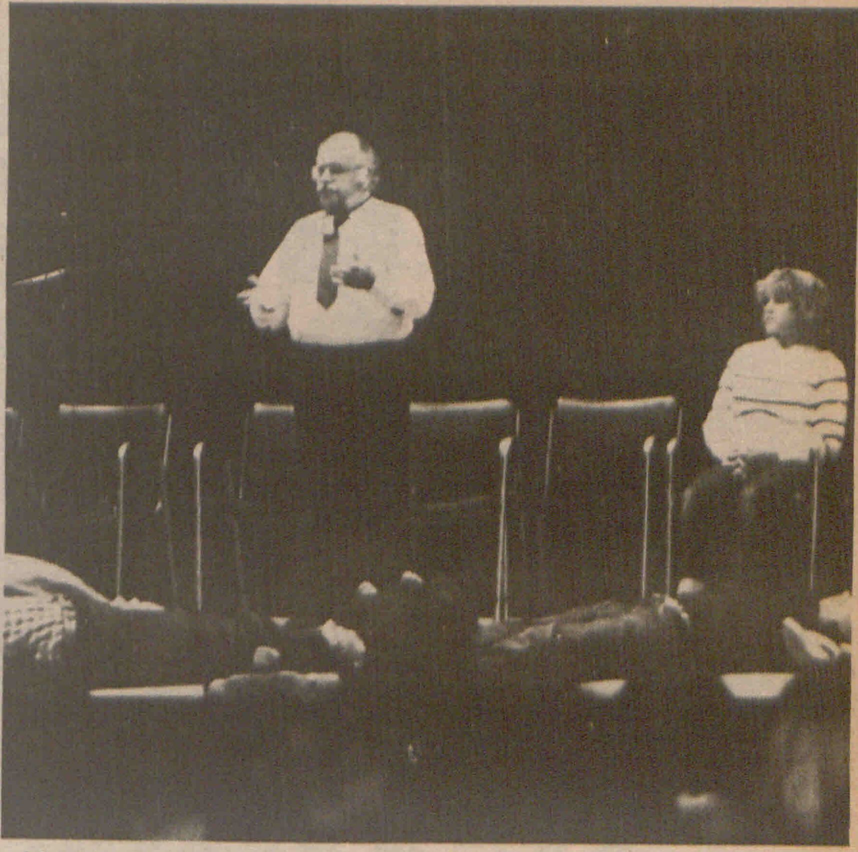

Max Collie, bekende hipnotiseur, het sy "slagoffers" aan sy voete gehad en die skare aan sy lippe. Dié optrede is deur 'n ondernemende Karnavalmeester aangebied.

Is danse te duur, of is dit uit die mode?

DANSE is 'n diens wat aan die studente gelewer word. Wat is die rede dat tydens elke dansfunksie, ongeag karnaval-, huis-, intervarsity- of fakulteitdans, kaartjies onverkoop bly?

Reeds vroeg in die jaar het die karnavalkomitee kopgekrap oor die hoeveelheid danse, hoeveelheid kaartjies en die koste daaraan verbonde. Voorts krap elke organiseerder van 'n dans kop oor dieselfde aspekte. Dit is 'n risiko om 'n dans te reël, want by die meeste geleenthede moet op die nippertjie noodmaatreëls getref word om die koste van die dans te dek. Die karnavaldans in die Sanlamsaal moes op die laaste oomblik gekanselleer word om groot finansiële verliese te voorkom. So moes die Landbou-manne ingryp na die swak opkoms vir die Huishoudkundedans. Ook die Kroningsbal en verskeie huisfunksies van koshuise kan uitgelig word. Waaraan kan dit toegeskryf word? Aan die apatiese houding van die studentegemeenskap of aan die koste van die kaartjies wat bo die gemiddelde studente se inkomste is.?

Na aanleiding van 'n opname op die kampus is dit grotendeels die skoner geslag wat kla oor die pryse van die kaartjies in teenstelling met die mans wat dit uit 'n realistiese oogpunt beskou, met inflasie en kostestyging op die voorgrond. Baie mans beskou dit as 'n spesiale geleentheid om 'n meisie uit te neem. Die gemiddelde prys van danskaartjies beloop in die omgewing van R15. Is dit te veel vir studente?

Baie studente beskou die "Gat" as 'n ideale plek vir sokkies en informele funksies, maar dit voldoen nie aan die vereistes vir 'n formele dans nie. Wanneer 'n mens 'n formele huisfunksie bywoon, verwag 'n mens daardie ekstra "class" waar partytjiegangers ontslae is van nuuskieriges wat oor die muur hang. Verdere kritiek teen die "Gat" is die uitsluiting van private spyseniers.

Daar is natuurlik diegene wat inflasie met inisiatief aandurf en die hoër pryse van kaartjies die hoof bied.

DASUS hou 'n "Bierfest"

OP Saterdag, 8 Mei was dr. Con Kruger se plaas buite Stellenbosch 'n deel van Beiere — DASUS het 'n tradisionele bierfees daar gehou.

'n Vat bier en tradisionele Duitse musiek het bygedra tot die vrolikheid. Etes teen R2,00 per bord het bestaan uit gebraaide hoender, aartappelslaai en "Brötchen". Toegang was 50c vir lede en R1,00 vir nie-lede. Mense in tradisionele drag is gratis ingelaat. Soos dit op 'n bierfees hoort, is daar ook gedans.

Vanjaar se fees is as 'n proefneming aangebied. Die sukses daarvan sal waarskynlik lei tot die aanbieding van meer feeste in die toekoms.

Die Duitsers weet hoe om Fees te vier: kos en bier was daar genoeg by die "Bierfest".

Nagwerk een lang gega-a-ap?

Bly wawyd wakker met Regmakers®

Nagwerk? Studeer of bestuur jy regdeur die nag? Kry Regmakers, die ligte opkikker-tabletjie wat jou wawyd wakker maak en op-en-wakker hou.

Regmakers®

Elke tablet bevat: Kaffeïne 150 mg.

5778/A LS-FCB

CULEMBORG
MATIES~TUKKIES RUGBY KOMPETISIE

Wen 'n jaar se voorraad puik Culemborg wyne!

1ste Prys — 120 liters
2de Prys — 60 liters
3de Prys — 20 liters

Plus 10 troospryse van 5 liters puik Culemborg wyne elk. Wenners sal elk 'n bewys ontvang wat by enige drankwinkel vir die pryse ingeruil kan word. Wenners sal Woensdag 30 Junie 1982 in die Pretoria News, Beeld, Die Matie en Die Perdeby aangekondig word.

Om hierdie fantasiese pryse te wen skryf slegs die finale telling hier neer:

MATIES ______ **TUKKIES** ______

Skryf nou in nie meer as 15 woorde waarom jy van Culemborg wyne hou.

Ek hou van Culemborg wyne omdat ____________________

My naam is: ____________________

Adres: ____________________

____________________ Tel. Nr. ____________________

Stuur asseblief die koepon, om ons nie later as Vrydag 4 Junie 1982 te bereik nie, na:-

Culemborg Kompetisie
Posbus 246
WELLINGTON
7655

of plaas dit in die spesiale Culemborg houers wat tans by die Culemborg uitstallings in alle groot drankwinkels te Pretoria, Kaapstad en Stellenbosch te kry is.
Dis met trots dat die makers van Culemborg wyne die Maties-Tukkies wedstryd elke jaar borg. Hierdie jaar vind die wedstryd plaas op die 5de Junie te Loftus Versfeld, Pretoria.

Culemborg - die beste wyn om 'n wenspan mee geluk te wens.

'n Volledige reeks puik wyne wat met sorg vermeng is, is beskikbaar in 750 ml bottels, 1,5 liter kruike en 5 liter kartonhouers. Chenin Blanc, Colombar, Late Harvest, Stein, Rosé, Pinotage, Cinsaut, Crystal Blanc Sec, Rouge.

Reëls

1. Die personeel van Uniewyn, sy geaffilieerde maatskappye en advertensie agentskap mag nie aan die kompetisie deelneem nie.
2. Die beoordelaars se besluit is finaal. Geen verdere korrespondensie met die beoordelaars sal toegelaat word nie.
3. Daar is geen perk aan die hoeveelheid inskrywings wat elke persoon mag instuur nie.

PUIK CULEMBORG WYNE

COORDINATION 468 A

SQUASH:

New courts will open doors for 2 000 members

THE squash club has over one thousand members and fields six league teams. When the new courts are completed, the club will have room for a total of two thousand members.

The men field four teams. Stellenbosch lost many good players at the end of 1981 and consequently the first three teams are not winning many matches. These teams playing in the first, reserve and the 2B leagues respectively, have all won two matches and lost four. The top three players, Dave Bester, Charl Rorich and Flippie Ellis, are in line for one of the W.P. squash teams. Mark Engelbrecht (first year), Stan Voges (a theology student who played for Somerset West) and Jonathan Thompson (first year) are new players who have made it into the top ten.

FLIPPIE ELLIS

LEAGUE

The fourth team, which plays in the 4A Country League has won five and lost one match. The players at this level are strong enough to play in a higher league and the university itself has enough good players to field more teams at this level.

WOMEN

The women's section is stronger than it was in 1981. To date the first team which plays in reserve league, has won four matches and lost two. The team is relatively strong and should do well.

WP

Sandy Farell played for the WP colts team in April and no 2 Wendy Bendeman is currently playing particularly well. Tracy Jordan (first year) and Fleur Hanekom are also potentially good players. Their second team which plays in the third league, has lost all its matches. The team's captain said that this would not continue, because the team members have been working at their squash.

COACHING

Inter-hostel squash continues to reveal many people who could become good players if given some coaching. The top club players will be holding free coaching clinics for everybody on a regular basis. Watch the notice boards for details. Come and listen to their advice, it will enable one to improve one's squash. The new courts will be completed before the end of this quarter and will enable many more people to play. If there is enough interest the club wishes to enter more teams into the leagues next year.

DETAILS

The squash-court noticeboards could be watched for details. The women play on Monday- and Wednesday evenings between 6.30 pm and 8 pm and the men play on Tuesday and Wednesday evenings during the same hours.

DAVE BESTER

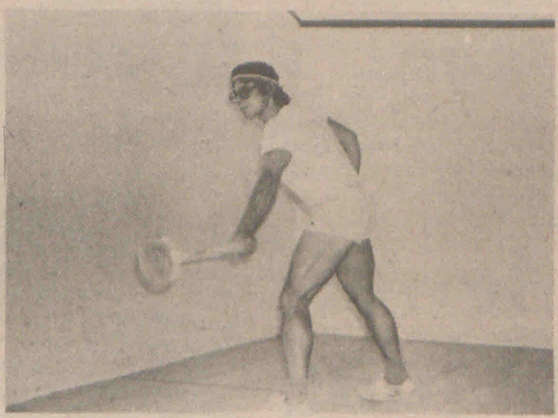

FRANCOIS PAUW

Klein klub kan weer goed vaar

ALHOEWEL dit 'n redelik onbekende sportsoort in Matieland is, is daar vanjaar nuwe lewe en verblydende ontwikkelinge op die pluimbalfront.

Soos verlede jaar is daar weer drie Matiespanne in die Boland-liga ingeskryf.

Die seisoen het onlangs begin en omdat daar nog net 'n paar uitslae bekend is, is dit moeilik om 'n oordeel te fel.

In die superliga het die eerstespan se wedstryde baie gelykop verloop. Teen die Paarl was die uitslag 4-4 en teen Kuilsrivier het hulle met 3-4 verloor. Hulle was ongelukkig om teen 'n spanmaat van verlede jaar, Stanley Henning, te speel.

STANLEY HENNING

Hy het verlede jaar puik gepresteer en is in die SAU A-span opgeneem. Uitblinkers is Axel Rothauge en Susan Ferreira wat ook in 1981 die SAU A-span gehaal het.

VERLOOR

Die tweedespan sukkel om op dreef te kom en het 2-5 teen Brackenfell, 3-4 teen Paarl B en 2-5 teen Worcester verloor. Vanweë die toetsreeks kon hulle nog nooit volledige spanne in die veld stoot nie. Volgens die kaptein van die eerstespan, Hannes Visser, sal die nuwe kombinasie en nuwe talent soos S. Roux, R. Venter en P. Loubscher beslis beter vertoon namate die seisoen vorder.

Behalwe dat die klub vanjaar baie beter georganiseer is, is die eerste verskyning van 'n koshuisliga baie bemoedigend. Vyf dameskoshuise naamlik Minerva, Huis de Villiers, Harmonie, Lydia en Aristea, asook vyf manskoshuise naamlik Pieke, Eendrag, Helderberg, Simonsberg en Helshoogte is baanbrekers in hierdie liga. Interessante uitslae is Harmonie en Lydia wat gelykop speel (2-2), Helshoogte wen Pieke (4-0) en Helderberg klop Simonsberg (4-0).

Die spelers oefen Maandae tot Woensdae (7-9 nm.) in die D.F. Malansentrum.

Gedruk deur

PAARLSE DRUKPERS (Edms) Bpk Jan van Riebeeckweg PAARL

Bewonderaars optimisties ná bemoedigende tekens in atletiek

WP-ATLETIEK het definitiewe tekens van verbetering getoon. Die afgelope seisoen het groot rede vir optimisme onder atletiekbewonderaars gebring. Veral die WP-Juniors, die WP-O.21's en die WP-Seniors het baie verbeter.

Die WP-Juniors het in Pretoria 'n rekordgetal van ses-en-dertig medaljes gewen. Dit vergelyk goed met die vorige jaar se negentien.

Die WP-O.21-span het met rasse skrede vooruitgegaan en sewe goue medaljes in Krugersdorp op die S.A.-Kampioenskappe gewen teenoor die twee goues die vorige jaar.

Die WP-Seniorspan het vier goue madaljes op Coetzenburg ingepalm teenoor die drie waarmee hulle die vorige twee jaar tevrede moes wees.

Vanjaar het die Maties twee juniorkampioene, vier O.21-kampioene en twee seniorkampioene opgelewer.

REKORD

Boonop het Joepie Loots die S.A.-rekord in die tienkamp twee maal oortref en is hy beloon met Springbokkleure. Dit was voorwaar 'n baie goeie seisoen vir Joepie en na die teleurstelling van verlede jaar, toe 'n besering hom baie gepla het, is hy vir sy harde werk beloon.

Pieter Roux het vir 'n Suid-Afrikaanse rekord in die paalspring vir seuns O.19 gesorg toe hy die S.A.-Kampioenskappe in Pretoria met 'n sprong van 4,75 m gewen het. Verder het Schalk Burger 'n Suid-Afrikaanse rekord in die vyfkamp vir seuns O.19 opgestel, maar moes dit later weer afstaan.

'n Ander Matie-atleet wat goed gevaar het hierdie seisoen, is Andre Franken wat die derde Suid-Afrikaanse atleet geword het om hoër as 5 m in die paalspring te behaal. Ander paalspringers wat help sorg het dat aldrie paalspring-S.A.-kampioene Maties is, is Louis van Zyl wat die o.21-kampioenskappe gewen het en Steve Hardison.

GOEIE TYD

In die middelafstande het Henning Gericke 'n baie goeie tyd van 3:39,9 in die 1 500m behaal. Verder het die gemiddelde van die vyf beste Matie-800 m atlete ook baie verbeter. In die 3 000 m hindernis het Johan Daffue nie die standaard van verlede jaar gehandhaaf nie, maar nietemin 'n goeie tyd behaal.

Die optimisme vanweë die verbetering in WP- en Matie-atletiek was dus geregverdig.

Passola

VIR DIE HAASTIGE STUDENT OP DIE KAMPUS

KAMPUS YAMAHA

BIRDSTRAAT, STELLENBOSCH
TEL. 7-3000

XEROX is hier!

VRIENDELIKE KOPIEERSENTRUM

(sonder gemors van muntstukke)

» Verkleinings
» Kopiëring op verskillende tipes materiaal
» Gehaltereproduksies van foto's
» Groot afdrukke
» Plus al die gewone kopieerwerk

CAPE OFFICE MACHINES (Pty) Ltd.

Viljoenshofgebou
Pleinstraat 65
STELLENBOSCH

(ingang tussen Coetzenburg Apteek en Pikkie Blommaert Uitrusters)

Agent vir
Dealer for RANK XEROX & XEROX

spesiaal vir studente 5 sent

Basketbal verlang erkenning as US-klub

DIE basketbalspelers van Stellenbosch dink dat hulle deur die Universiteitsowerhede te na gekom word, omdat die klub nie amptelik erken word nie.

Dié sport het op die oomblik sowat vyftien mans en vyf-en-twintig damespelers wat gereeld aan wedstryde deelneem en wat vir die WP-liga in aanmerking geneem word.

Volgens Chris Goatley, organiseerder van die spelers, het hulle reeds aan die begin van 1980 met die sportorganiseerders van die universiteit onderhandel om erkenning vir die klub te kry.

Op die oomblik gebruik die basketbalspelers die geriewe van die Fakulteit van Liggaamlike Opvoedkunde, maar die saal is te klein om behoorlik te kan oefen.

Die enigste hulp wat hulle tot dusver van die sportkantoor verkry het, was ten opsigte van vervoer. Bussies is aan hulle beskikbaar gestel sodat hulle wedstryde by UK en op ander plekke in die Skiereiland kon gaan speel.

Die grootste rede vir die spelers se ontevredenheid is dat hulle sonder amptelike universiteitserkenning nie toegelaat sal word om aan die SAU-toernooi deel te neem nie.

LIGA

Verlede jaar het die basketbalspelers as 'n Stellenbosse span, en nie as 'n Matiespan nie, aan die liga-kompetisie deelgeneem. Uit die tien spanne wat daaraan deelgeneem het, het hulle vyfde geëindig.

Mnr. John du Toit van die Sportkantoor het gesê dat hulle wel die aansoek van die spelers volgens meriete oorweeg het. Soos enige ander klub moes die basketbalspan eers 'n proeftydperk van twee tot drie jaar deurmaak om hulle bestaansreg te bewys. Hulle was aanvanklik effens skepties omdat 'n vorige basketbalklub in 1973 doodgeloop het nadat groot onkostes aangegaan is.

Die spelers moes ook 'n grondwet vir die klub saamstel en dit vir goedkeuring aan die Sportadministrasie voorlê.

Op 1 Maart vanjaar het die Sportkomitee besluit om die klub te erken op voorwaarde dat sekere veranderinge op die grondwet aangebring moes word. Tot dusver is dit nog nie gedoen nie.

BESTAAN

Mnr. Du Toit het beklemtoon dat daar nie teen die aansoekers gediskrimineer is nie en dat dit geheel en al van die spelers self afhang om te bewys wat daar in hulle steek. Hy het ook gesê dat as hulle wel bewys het dat hulle 'n bestaansreg het, sal die klub die nodige ondersteuning van die Sportadministrasie kry.

Vanjaar het die span die Skild-kompetisie gewen en in die liga-kompetisie het hulle drie van die vier wedstryde gewen. Hulle is tans vierde op die ranglys, waarvoor daar twaalf spanne ingeskryf is.

'n GREEP uit die wedstryd tussen Mabré en Dabreek. Dagbreek het met 10-2 gewen.

SAUER-LIGA

Simonsberg speel gelykop teen Medies na misverstand tussen spelers

SIMONSBERG en Medies het Vrydagmiddag gelykop gespeel in een van die spannendste wedstryde van die middag.

Van die afskop af was dit eers Simonsberg en dan Medies wat aanvalle geloods het. Reeds vroeg in die eerste helfte het die Matie-vleuel, Radie Heathcote, Simonsberg se eerste punte aangeteken met 'n drie in die hoekie.

Gerard Swart, heelagter van Simonsberg kan uitgesonder word as die beste speler van die wedstryd en het telkemale met skitterende spel vorendag gekom. Sy steekskoppies het die span van Medies gedurig onder groot druk gehou. Sy aansluiting by die agterlyn was seepglad en het hulle slaankrag aansienlik verhoog.

Medies se verdediging was goed en as dit nie daarvoor was nie, sou die telling veel groter gewees het. In die eerste helfte kon hulle slegs een maal punte aanteken en die rustydtelling van 4-4 het die stand van sake duidelik weergegee.

Die tweede helfte het weer eens baie gelykop verloop. Medies het die botoon gevoer en het die een aanval na die ander geloods. Simonsberg het dodelik verdedig sodat die Bloutruie nie meer geweet het watter kant toe nie.

Radie Heathcote, wat in die eerste helfte met 'n beenbesering van die veld is, het vir 'n gedeelte van die tweede helfte weer gespeel, maar moes die veld verlaat. Hierdie sterk vleuel het sy span se agterlyn versterk met sy kragtige lopies en goeie dekverdediging.

Sowat vyftien minute in die tweede helfte het Simonsberg weer punte aangeteken. Dit het gekom nadat 'n losgemaal op die middellyn ontstaan het. Die bal het aan Simonsberg-kant uitgekom, skrumskakel Pikalsky het vorentoe geskop, die voorspelers was daar en na 'n dryfbeweging is die bal na senter M. Moolman uitgegee wat die beweging met 'n drie afgerond het. Die doelskop was nie oor nie.

Simonsberg het nou vlamgevat en het eers links en dan regs geprobeer deurkom. Hulle aanvalle was aanhoudend en hul swaar pak voorspelers het gedurig met die bal gehardloop. Hul ondersteunende spel was goed en die bal is deurentyd onder mekaar rondgegooi.

Medies se verdeding het egter gehou. Die spanne se gemoedere het soms hoog geloop en na 'n onderonsie tussen die voorspelers is 'n strafskop aan Simonsberg toegeken. Medies was nie vinnig genoeg om terug te val nie en die strafskop is tien treë nader gegee.

Heelagter Swart was in die kol met die skop en Simonsberg se voorsprong het tot 10-4 gerek.

Kort daarna is Simonsberg ook gestraf vir ongeoorloofde spel en Medies het die agterstand laat krimp na 10-6.

LYNSTAAN

Simonsberg en Medies het in alle fasette van die spel goed teen mekaar opgeweeg. In die lynstane was daar aan Medies se kant veral die slot, A. Claasen, wat telkemale goeie balle vir sy span gewen het. Aan die kant van Simonsberg was Hougaard Pieterse baie prominent in feitlik al die afdelings van die spel. Hy het 'n hele paar maal dryfbewegings gelei en was ook goed op die verdediging.

Die wedstryd het in die laaste minute 'n skielike wending geneem. Medies het die bal veld-op geskop en met mening aangeval. 'n Misverstand het onder twee Simonsbergers ontstaan en hulle het die bal, wat enkele treë van die doellyn gelê het, vir mekaar gelos.

Die flank van Medies het die bal opgeraap en 'n maklike drie gedruk wat Simonsberg die wedstryd gekos het. Die eindtelling van 10-10 was die beste uitslag vir die wedstryd.

Albei spanne het tot aan die einde van die wedstryd alles geprobeer om nog punte aan te teken en het uiteindelik die veld uitgeput verlaat.

Na die vierde rondte van die Sauer-liga is dit nou nog net Pieke wat onoorwonne is. Hulle het Huis Visser met 24-4 verslaan. Ander uitslae van Vrydag se koshuis-liga is:

Helshoogte k Wilgenhof 12-8; Dagbreek k Mabre 10-2; Huis Marais k Libertas 22-18 en Eendrag gelykop teen Elsenburg 8-8.

Netbalproewe lewer baie belowende jong speelsters

DIE eerste rondte van die Bolandse-netbalproewe is op Donderdagaand, 6 Mei, in die D.F. Malansentrum gespeel. Meer as dertig Matiespeelsters het aan die proewe deelgeneem.

Oud-Bolandspeelsters het in verskillende kombinasiespanne teen mekaar gespeel. Hierdie spanne is volgens wedstrydtellings teen mekaar opgeweeg.

In die eerste rondte het die klem op speelsters wat nog nie tevore Bolandkleure verwerf het nie, geval. Hierdie jong speelsters is met groot belangstelling dopgehou. Die Maties wat in hierdie kategorie na die tweede rondte deurgedring het is:

Doele:
P. Hancox
E. Strydom

Hulpdoele:
A. van Heerden
P. Lourens
R. Bosman

Aanvallende vleuels:
A. Wiid

Senters:
J. Stassen

Verdedigende vleuels:
A. Lombard
W. Swartz

Hulpverdedigers:
R. Uys
N. Head
E. van der Merwe

Verdedigers:
D. Cockerill
L. Spangenberg

Hierdie belowende speelsters is byna almal eerste- of tweedejaarstudente. Die Matieklub het vanjaar 'n goeie oes van jong speelsters. Met die regte afrigting en aanmoediging staan hierdie spelers 'n goeie kans om in een van die twee Junior Bolandspanne opgeneem te word.

Verlede Saterdag het die eerstespan met 'n oorwinning van 72-29 teen WOK se tweedespan geseëvier. In die wedstryd wat deur vinnige spel gekenmerk is, is vyftig doele in sestig minute aangeteken. Slegs elf doele is misgeskiet en die hele span het goed gespeel. Susan Venter, hoofdoelverdediger, se been is beseer en haar plek moes gevul word deur Margo Cambell van die tweedespan. Susan Venter sal egter aan die Bolandproewe deelneem.

AGTIEN JAAR

Die Maties se eerste vyf spanne is in die eerste Boland-liga, waarvan die eerstespan die liga al vir die afgelope agtien jaar wen. Mev. Hantie du Toit, afrigster van die eerstespan is pas terug van 'n oorsese netbal-afrigterskursus. Sy is vol vertroue dat die Matieklub weer die liga sal wen. Die Maties se sterkste kompetisie is die Van der Stel-klub en die Victor Verster-klub. Die eerstespan het al met 72-38 teen die Maties se derdespan gewen.

Verdere proewe vind op 11, 13 Mei en 18 Mei in die D.F. Malan-gedenksentrum plaas. Die eerste vyf spanne van Maties is ingesluit vir die proewe.

Die eerstespan is soos volg:
A. van der Merwe (k) (Boland)
M. Myburgh (Boland eerstespan)
R. Mouton (Boland)
R. Malan (Boland)
B. Wait (Boland)
M. Smith (Boland)
S. Venter (Boland)

B. Wait en R. Mouton is al nuwe speelsters in die eerstespan.

'n TONEEL uit die netbalproewe wat Donderdag in die D.F. Malansentrum gehou is.

Kanoklub kry eie klubhuis by dam

NA sewe jaar se volgehoue poging om 'n klubhuis te bekom, het die Stellenbosse Kanoklub uiteindelik sy groot ideaal verwesenlik. Volgens Sunley Uys, een van die klub se Springbokke, het die Vise-rektor, prof. Roux de Villiers, se hulp 'n deurslaggewende rol gespeel in die verkryging van die klubhuis. Om plek te maak vir uitbreiding aan die tennisbane by Coetzenburg, moes die houthuis wat as die atletiekklub se gewigtelokaal gebruik is, verwyder word. 'n Nuwe gewigtelokaal is onder die Coetzenburg-pawiljoen ingeruim en die houthuis is aan die kanoklub toegeken.

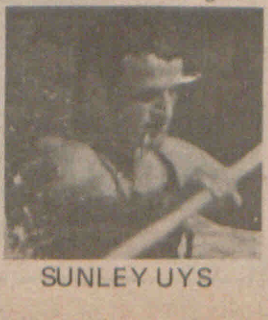

SUNLEY UYS

Die houthuis is afgebreek en langs die kanoklub se oefendam opgerig.

Die kanoklub het 'n reuse fondsinsamelingspoging om vir die verskuiwings- en heroprigtingskoste van die houthuis te betaal.

Die klubhuis voorsien in 'n groot behoefte. In die verlede was klublede van motorvervoer afhanklik om te gaan oefen. Deesdae kan 'n lid sy kano en spanne in die klubhuis stoor en per fiets na die oefendam ry.